

Handelingen 28-29-30-31

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1983 - 1984

Vergaderingen van juni 1984

VERTEGENWOORDIGING VLAAMSE GEMEENSCHAP EG-RAAD
VERTRAGING DOSSIERAFHANDELING STEDELIJKE OPENBARE WERKEN
VERVAL VERKAVELINGSVERGUNNING BIJ SCHENKING AAN KINDEREN
ERKENNING NIET-OPENBARE RADIO'S EN AUTEURSRECHTEN
AANWERVINGSPROCEDURE AMBTENAREN MINISTERIE VLAAMSE GEMEENSCHAP
GEVOLGEN SLUITING STORTPLAATSEN HUISVUILVERWERKING
GEMEENSCHAPSWAARBORG VZW BELGISCHE MEDIATHEEK
BTW-PLICHT JEUGDHUIZEN
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK ONDERWIJSMETHODIEK HO
VERANTWOORD GEBRUIK CHEMISCHE HYGIËNE-ARTIKELN
AANVULLING WET RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDEBOUW
AANLEG AUTOWEG PECQ-ARMENTIÈRES
WERKING VNC
WERKINGSBEGROTING RAAD
BELEID HUISHOUELIJK AFVAL LIMBURG
BELEIDSNOTA DIRV-ACTIE
TRAAG OVERHEIDSOPTREDEN MILIEUVERVUILING NOORD-LIMBURG
ERKENNING NIET-OPENBARE RADIO'S
SUBSIDIËRING INTERNATIONALE NIEUWE SCÈNE
OBJECTIVITEIT BRT-TV-BERICHTGEVING

Inhoud

Nr. 28

26 juni 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1143

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1143

Verslagen

Indiening, blz. 1143

Mededeling van het Rekenhof

Indiening, blz. 1143

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 1143

Mededeling van de Voorzitter

Wijziging in een verwijzing naar commissie, blz. 1144

Dringende vragen (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap op de EG-Raad van de Ministers van cultuur te Luxemburg, blz. 1144

Dringende vraag van de heer G. Temmerman tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over de onaanvaardbare vertraging in de afhandeling van dossiers betreffende stedelijke openbare werken, blz. 1145

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer T. Kelchtermans tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het verval verkavelingsvergunning bij schenking aan kinderen, blz. 1146

Vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het probleem van de auteursrechten in het kader van de erkenning van de niet-openbare radio's, blz. 1147

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de procedure voor het bevelen van bepaalde ambten bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, blz. 1148

Vraag van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het toekomstperspectief voor de verwerking van huisvuil van verscheidene gemeenten ten gevolge van de sluiting van stortplaatsen, blz. 1149

Vraag van mevrouw L. Detiège tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het onwettig verlenen van de Gemeenschapswaarborg in het dossier VZW Belgische Mediatheek, blz. 1150

Vraag van de heer A. Laridon tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de BTW-plicht voor erkende en gesubsidieerde jeugdhuizen, blz. 1150

Vraag van de heer J. Caudron tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over mogelijke resultaten van wetenschappelijk onderzoek omtrent studie- en doceermethodes alsmede examineervormen in het hoger onderwijs, blz. 1151

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het gebruik van chemische middelen in caravan-, tent- en boottoiletten, blz. 1152

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw
— 260 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Beroep op het reglement en voorstel tot wijziging naar de commissie, blz. 1153

Sprekers : de heren J. Van Elewycyk, A. De Beul, E. Beysen, J. De Seranno, L. De Grève, Minister P. Akkermans

Algemene bespreking, blz. 1155

Sprekers : mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, verslaggever, de heren J. Van Elewycyk, A. Claes, R. Van Rompaey, J. De Mol, J. De Seranno, D. Vervaeke, A. De Beul, P. Tant, mevrouw M. Smet, de heren F. Geyselings, E. Desutter

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1166

Nr. 29

26 juni 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1167

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1167

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1167

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer M. Capoen tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de plannen in verband met de aanleg van de autoweg Pecq-Armentieres, blz. 1167

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw
— 260 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 1167

Sprekers : mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heer J. De Seranno, Minister P. Akkermans, de heren J. Van Elewycyk, J. De Mol, L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1176

Sprekers : de heer A. De Beul, Minister P. Akkermans, de heren I. Van Belle, A. Claes, J. Van Elewycyk, J. De Mol, mevrouw M. Smet, de heer R. Van Rompaey

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1189

Voorstel van resoluties van de heer A. De Beul c.s. betreffende de werking van de Vlaamse Nationale Cultuurpactcommissie
— 216 (1982-1983) — Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 1189

Spreker : de heer G. Verhaegen, verslaggever

Werkingsbegroting van de Raad

Beraadslaging en aanneming, blz. 1190

Sprekers : mevrouw C. Smitt, verslaggever, de heer J. De Seranno

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw
— 260 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmingen, blz. 1191

Sprekers : de heren J. Van Elewycyk, K. Blanckaert, G. Verhaegen, J. De Seranno

Verzoek om tweede lezing, blz. 1203

Spreker : de heer J. Van Elewycyk

Voorstel van resolutie van de heer A. De Beul c.s. betreffende de werking van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie
— 216 (1982-1983) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1203

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de ophaling en verwijdering van de huishoudelijke afvalstoffen in Limburg en het gebrek aan een beleid ter voorkoming en terugwinning van afvalstoffen

Hoofdelijke stemming, blz. 1204

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1205

Beleidsnota DIRV-actie

Ontwerp-resoluties

— 227 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Debat, blz. 1206

Sprekers : de heren N. De Batselier, verslaggever, J. Dupré, A. Denys, H. de Bruyne, O. Van Ooteghem, F. Debussère, M. Olivier, mevrouw L. Detiège

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1220

Nr. 30 **28 juni 1984**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1221

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1221

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve
Indiening, blz. 122 1

Mededeling van de Voorzitter
Motie belangenconflict CCF, blz. 1221

Beleidsnota DIRV-actie
Ontwerp-resoluties
— 227 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Debat (Voortzetting), blz. 1221
Sprekers : de heren J. Ansoms, O. Van Ooteghem, F. Willockx, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve., Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, J. Dupré, N. De Batselier, mevrouw L. Detiège, L. Dhoore, P. Van Grembergen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1243

Nr. 31 **28 juni 1984**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1245

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw
— 260 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Tweede lezing, blz. 1245
Spreker : mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, verslaggever

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid, en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het verbazend laks en tergend traag optreden van de overheid ten opzichte van de vervuiling met zware metalen in Noord-Limburg, blz. 1247

Sprekers : de heren L. Vanvelthoven, F. Geyselings, J. Lenssens? Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid, W. Peeters

Interpellatie van mevrouw M. Smet tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de erkenning van de niet-openbare radio's, blz. 1256

Sprekers : mevrouw M. Smet, A. De Beul, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw
— 260 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 126 1
Sprekers : mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren F. Geyselings, A. De Beul, M. Olivier, C. Moors

Beleidsnota DIRV-actie
Ontwerp-resoluties
— 227 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmen, blz. 1263
Sprekers : mevrouw L. Detiège, Minister G. Geens, de heren O. Van Ooteghem, J. Van Elewycck

Vakantiewensen, blz. 1276

Beleidsnota DIRV-actie
Ontwerp-resoluties
— 227 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 1277
Sprekers : mevrouw L. Detiège, de heer O. Van Ooteghem

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de ontoereikende subsidiëring van de Internationale Nieuwe Scène, blz. 1278

Sprekers : de heren L. Hancké, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, E. Beysen

Interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur., over de TV-berichtgeving en de objectiviteit van de BRT, blz. 1283

Sprekers : de heren E. Beysen, L. Van den Bossche, A. De Beul, L. De Grève, J. Van Elewycck, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, G. Verhaegen

Indiening van moties, blz. 1293

Voorstel van decreet
Indiening, blz. 1293

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1293

VOORZITTER : de heer J. Pede

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.00 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, P. Matthys ; gezondheidsredenen.

G. Anthuenis, W. Van Renterghem ; ambtsverplichtingen.

J. Wyninckx ; familieverplichtingen.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van mevrouw W. Demeester-De Meyer c.s. houdende erkenning van instellingen voor gehandicapten
— 266 (1983-1984) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor bij stand aan personen.

BERAADSLAGING VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

Indiening

De Voorzitter : De volgende beraadslaging van de Vlaamse Executieve werd ingediend :

- Beraadslaging van de Vlaamse Executieve houdende machtiging tot vastlegging, ordonnancering en betaling van uitgaven in te schrijven en aan te rekenen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 onder sectie 49 van Titel II, als terugvorderbaar voorschot — VE/K — 48. Deze beraadslaging ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

Motie belangenconflict CCF

De Voorzitter : Ik deel u mede dat de Voorzitter van de Conseil de la Communauté française mij bij schrijven van 26 juni een door voornoemde Raad aangenomen motie betreffende een belangenconflict heeft doen geworden, zulks naar aanleiding van het door de heer Valkeniers c.s. ingediende voorstel van decreet houdende regeling van het gebruik van de talen in het onderwijs in het Nederlandse taalgebied.

Conform artikel 32, § 1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen is de procedure inzake bedoeld voorstel van decreet

derhalve geschorst.

BELEIDSNOTA DIRV-ACTIE ONTWERP-RESOLUTIES — 227 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

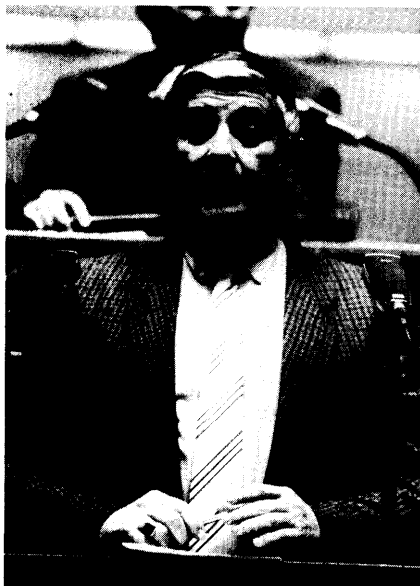
Debat (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de beleidsnota DIRV-actie met de daaraan toegevoegde ontwerp-resoluties.

De heer Ansoms heeft het woord.

De heer J. Ansoms (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, geachte collega's, het is duidelijk dat wij vanuit onze fractie akkoord gaan met zowel de uitgangspunten, de basisopties als met de concrete beleidsaspecten van de beleidsnota betreffende de visie op een vernieuwd industrieel beleid. Opties en beleidsaspecten die trouwens na een lange discussie in de Commissie en na indringende hoorzittingen, tot stand kwamen.

De door de Vlaamse Executieve gevoerde DIRV-actie zou ik in deze uiteenzetting vooral willen behandelen vanuit het derde uitgangspunt. Hierin wordt terecht gesteld dat, gezien de groei van de actieve bevolking, het hoge peil van de werkloosheid in het algemeen en van de jeugdwerkloosheid in het bijzonder en de structuur van de Vlaamse economie, een vernieuwd industrieel beleid de hoofdfunctie is

Commissievoorzitter O. Van Ooteghem (VU) aan het woord. Zijn besluit : „DIR V, akkoord, maar ook durf”

van het streven naar een betere en grotere werkgelegenheid in Vlaanderen. Terecht voegt men er echter aan toe dat dit huidig dramatisch werkgelegenheidsprobleem nog andere specifieke maatregelen vergt, zoals een fundamentele herverdeling van arbeid en inkomen. Uiteraard gaan wij akkoord — wie zou het niet — met het streven naar meer en betere tewerkstelling. Toch moeten wij ons de vraag durven stellen of deze DIRV-actie, die vooral gericht is op een versneld ontwikkelen en toepassen van nieuwe technologieën, zoals Flanders' Technology, Flag, Mediteek, Agriv, Flora en Energik, die er evenzoveel uitingen van zijn, en vooral de wijze waarop ze bij het publiek wordt gebracht, niet te veel de nadruk legt op deze nieuwe technologieën en te weinig op de maatschappelijke gevolgen die ze zullen teweegbrengen. Het is waar dat geen enkel Westers land deze derde industriële revolutie straffeloos aan zich kan laten voorbijgaan. Het is waar dat enkel door een verhoogde produktiviteit voldoende meerwaarde

wordt gecreëerd om in de non profit-sector meer jobs mogelijk te maken. Het is waar dat door het aanboren van nieuwe marktsegmenten, door nieuwe technologieën, meer jobs worden gecreëerd. Het is echter eveneens waar dat er dagelijks arbeiders en bedienden hun job verliezen door de invoering in hun bedrijven van micro-elektronica of robots. Tevens is het zo dat er op dit ogenblik, vooral door het invoeren van de nieuwe technologieën, een fundamentele herverdeling van arbeid en inkomen plaatsgrijpt. Trouwens, hoe zou men over een revolutie kunnen spreken indien deze actie geen ingrijpende maatschappelijke veranderingen tot gevolg zou hebben. Als christen-democraten kunnen wij dan ook niet voorbijgaan aan het aspect en zou ik graag even blijven stilstaan bij de gevolgen van deze algemene invoering van nieuwe technologieën op de kwantiteit en kwaliteit van de arbeid en op de nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen.

Trouwens, de verslaggever, de heer De Batselier, heeft in zijn persoonlijke nota aan het begin van zijn verslag reeds gewezen op één van deze aspecten, met name de kwantiteit van de arbeid. Wij zijn het in grote lijnen eens met zijn visie. Het is immers duidelijk dat de algemene invoering van nieuwe technologieën kwantitatieve gevolgen heeft voor de tewerkstelling. Ik wil dit illustreren met een zeer oud citaat : „Indien elk gereedschap uit zichzelf zou werken, dan zou de architect geen nood meer hebben aan werkvolk en de meester niet aan slaven. Indien het spool uit zichzelf over het weefgetouw zou bewegen, dan had de industrie geen behoefte meer aan arbeiders...” Dit schreef Aristoteles in de vierde eeuw vóór Christus. Ik haal dit citaat aan al was het maar om aan te tonen dat de discussie die wij nu meemaken over het baanvernietigend of baanscheppend karakter van de micro-elektronica een discussie is die zo oud is als toen de mens systematisch werktuigen ging benutten voor zijn arbeid.

Al naargelang van de thesis die men wenst te ontwikkelen is het vrij eenvoudig om ofwel een lange reeks voorbeelden te geven die aantonen hoe op een spectaculaire wijze jobs verloren

gingen door de invoering van nieuwe technologieën dan wel een opsomming te geven van voorbeelden van jobcreatie in allerlei spitsbedrijven.

Het probleem hierbij is dat het zeer moeilijk is een totaalbeeld te krijgen van de invloed van de nieuwe technologieën op de tewerkstelling in ons land. Zowel de optimistische als de pessimistische voorspellingen steunen in de meeste gevallen op eerder ruwe cijfergegevens. Bovendien wordt het beschikbaar cijfermateriaal dan meestal nog vanuit een verschillend ruimtelijk en tijds kader benaderd en tracht men soms met dezelfde cijfers, tegenovergestelde feiten te bewijzen.

Op het ogenblik is het misschien nog iets te vroeg om te weten tot welke categorie de realisten zullen behoren. Persoonlijk menen wij echter dat de pessimistische voorspellingen de meest realistische zullen zijn. Hierbij laten wij ons niet leiden door cijfergegevens. Trouwens, wie zijn wij, als zelfs de OESO en andere rapportenspuierende instanties tot tegenovergestelde conclusies komen ? Enkele vaststellingen dienaangaande maken ons argwanend voor de toekomst.

Traditioneel hanteert men drie argumenten wanneer men het tewerkstellingseffect van de nieuwe technologieën wenst te verdedigen. Een eerste argument is, dat via procesvernieuwing de produktie van goederen en dus de tewerkstelling zal toenemen. Het tweede argument is het tewerkstellingscreërend effect van de produktievernieuwing en het derde argument is dat de produktie van nieuwe machines en van installaties eveneens jobcreatie tot gevolg heeft.

Laten we in vogelvlucht deze drie klassieke argumenten overlopen.

Wat de toename van de produktie van goederen via procesvernieuwing betreft, stoten wij op een eerste fundamenteel probleem dat heel wat goederen reeds in massaproductie worden vervaardigd en dat de procesvernieuwing dan ook dikwijls als enig doel heeft de produktiviteit per werknemer op te voeren via arbeidsbesparende technieken.

Ansoms

De textielsector geeft daar een mooi voorbeeld van. De daling van de produktie in de periode 1973-1978 ging gepaard met een relatief groter verlies van arbeidsplaatsen.

Uitgaande van een basis 100 in 1973, daalde in 1978 de produktie in de textielsector tot 76 terwijl de tewerkstelling daalde van 100 tot 65,5. In de kledingindustrie was het nog erger. De produktie daalde van 100 in 1973 tot 84 in 1978 terwijl de tewerkstelling van 100 verminderde tot 64,6.

Inzake het tewerkstellingscreërend effect van de produktievernieuwing moet een onderscheid worden gemaakt tussen nieuwe produkten die reeds bestaande massaprodukten vervangen, en nieuwe produkten die hun weg naar de consument nog moeten vinden. Voorbeelden in de praktijk tonen aan dat zelfs deze laatste vorm van produktievernieuwing niet altijd een enorme toename van de tewerkstelling met zich brengt.

Tenslotte is er nog het tewerkstellingscreërend effect van de produktie van nieuwe machines en installaties. Ook hier is de situatie volkomen anders dan 150 jaar geleden : een stoommachine heeft nooit uit zichzelf een andere stoommachine geproduceerd, maar hetzelfde kan men niet zo maar zeggen van de micro-elektronica.

Heel wat elektronische onderdelen die gebruikt worden in de elektrotechnische en elektronische industrie, worden volautomatisch via elektronische bestuurd machines geproduceerd. „De computer maakt de computer” kan een gekke uitdrukking zijn, maar ze wordt al gedeeltelijk in de praktijk omgezet.

Het zou toch ook niet logisch zijn dat men bij de produktie van machines die drager zijn van de nieuwe technologie, deze nieuwe technologie niet zou benutten in al haar arbeidsbesparende mogelijkheden.

Tussen 1974 en 1979 daalde de tewerkstelling in de machinebouw in België met meer dan 12.000 eenheden ; die in de sector van bureaumachines en machines voor informatie-

verwerking met 52 ten honderd of 1.016 personen, en die in de elektronische sector met eveneens 18 ten honderd, 16.828 personen.

Het is dus duidelijk dat wij twijfelen en dat is dan op zijn zachtst uitgedrukt – aan het globale tewerkstellingseffect van de toepassing van de nieuwe technologieën. Het is dus even duidelijk dat, zoals het in het derde uitgangspunt neergeschreven staat, het werkgelegenheidsprobleem naast het vernieuwd industrieel beleid andere maatregelen inzake herverdeling van arbeid en inkomen vergt. Wij menen dat deze andere maatregelen ten aanzien van de werkgelegenheid zelfs belangrijk zijn.

Zo kom ik tot mijn tweede punt : de nieuwe technologieën en de gevolgen van de kwaliteit van de arbeid. Het volstaat niet om, zoals nogal eens vaak gebeurt, de micro-elektronica en de nieuwe technologieën enkel te beoordelen naar hun kwantitatieve gevolgen op de tewerkstelling.

Ook al zou het totaal aantal bijgecreëerde jobs gelijk zijn aan het aantal jobs dat wegvalt, iets waar wij dus aan twijfelen, dan nog rijzen er enorme problemen bij de tweeweggebrachte verschuivingen. Ongetwijfeld heeft het massaal invoeren van nieuwe technologieën een grote invloed op de kwaliteit van de arbeid. Omdat dit juist weinig of niet aan bod komt in de voorgestelde resoluties, zouden wij graag in dit debat een kleine inventaris geven van deze kwalitatieve benadering. Uiteraard zullen wij ons beperken tot een opsomming, vooral ook omdat het Vlaams Gewest weinig bevoegdheid heeft inzake arbeidsorganisatie. Toch mag dit facet volgens ons niet ontbreken in dit debat.

Grosso modo heeft de invoering van nieuwe technologieën, vooral de invoering van de micro-elektronica, gevolgen op vier deelreinen :

1. op de kwalificatie van de arbeid ;
2. op de taakhoud ;
3. op de arbeidsorganisatie ;
4. op de veiligheid.

Ten eerste, de gevolgen voor de kwalificatie van de arbeid.

Vooraf even gezegd dat met kwalifica-

tie wordt bedoeld de opleiding die wordt vereist, en het niveau aan kennis dat moet worden gebruikt om een bepaalde job uit te oefenen.

Eerst en vooral stelt men vast dat er zich op dit ogenblik een polarisatie van de kwalificatiestructuur voordoet.

Dit betekent dat door de invoering van nieuwe elektronica de grote massa aan half- of laaggeschoolde jobs zeer sterk wordt verminderd, en dat er zich een toename afbakt van ongeschoolde jobs enerzijds en zeer hoog gekwalificeerde taken anderzijds. De kwalificatiestructuur wordt dus in twee polen uiteengetrokken. Dat de herscholingsproblematiek zich hierbij in alle scherpste stelt is overduidelijk.

Eveneens stellen wij een stijgende onderbenutting of dekwalificatie van de arbeid vast. Meer en meer worden werknemers tewerkgesteld in functies waarvoor minder capaciteiten vereist zijn dan diegene waarover zij beschikken. En hier komt dan het probleem van de demotivering om de hoek kijken, zowel bij werkenden als bij werkzoekenden.

Ten tweede, de invoering van onder meer de micro-elektronica heeft een verdere uitholling van de arbeidsinhoud tot gevolg ; het beste voorbeeld hierbij is de loketbediende in de bank die zelf geen enkele berekening of iets dergelijks moet maken. Andere vragen die in verband met de taakhoud moeten gesteld worden zijn : of er een relatie bestaat tussen de invoering van nieuwe technologieën en een toename van routine arbeid ? Wordt er een grotere polyvalentie gevraagd aan de werknemer, of is dit maar schijn ? Brengen de nieuwe technologieën een taakverrijking of niet ?

Ten derde, de meest duidelijke gevolgen van de nieuwe technologieën zijn vast te stellen op het vlak van de arbeidsverdeling en de arbeidsorganisatie. Zonder in detail te treden is duidelijk dat er gevolgen zijn op :

- de ploegenarbeid ;
- de toename van deeltijdse arbeid ;
- de toename van het werk in onderaanneming door hooggespecialiseerde firma's ;

Ansoms

- een toenemend centraliserend beleid of decentralisering van de arbeidsorganisatie ;
- bedrijfsreorganisatie ;
- het toenemend isolement van de werknemer ;
- nieuwe gezagsverhoudingen binnen het bedrijf.

Ten vierde, het is eveneens duidelijk dat de nieuwe technologieën een zeer grote invloed hebben op de veiligheid en de gezondheid van de werknemer. Ontegensprekelijk werken zij een vermindering van de fysieke arbeid in de hand, wat alleen maar toe te juichen is. Anderzijds doemen er nieuwe risico's op. Wij vermelden in dit verband de gevaren verbonden aan het werken met beeldschermen, de toenemende stress, de problemen in verband met de privacy...

Het is duidelijk dat de kwaliteit van de arbeid grondig gewijzigd wordt door de nieuwe industriële revolutie. En wij zouden geneigd zijn te concluderen dat de eerste balans niet zo positief is : teveel moeten wij vaststellen dat de nieuwe technologieën in zich wel de mogelijkheden dragen om de arbeidsomstandigheden te verbeteren, maar dat daar in de realiteit geen gebruik van wordt gemaakt. In uitgangspunt drie streven wij naar een vernieuwd industrieel beleid en naar een betere werkgelegenheid in Vlaanderen.

Wij denken dat dit streven naar meer kwaliteit nog hard zal moeten gemaakt worden. De CAO nummer 39 betreffende de voorlichting en het overleg inzake de sociale gevolgen van de invoering van nieuwe technologieën en bij voorbeeld de Stichting Technologie Vlaanderen kunnen hierbij als motoren dienen.

Ten slotte wens ik graag nog enkele bedenkingen te formuleren over de harde maatschappelijke gevolgen van de versnelde invoering van nieuwe technologieën.

Wij denken te mogen stellen dat de industriële vernieuwing globaal het pakket van beschikbare arbeidsuren doet ineenschrompelen.

Tegelijkertijd groeit de tijd gedurende

dewelke er niet wordt gewerkt. Laat ons deze tijd gemakkelijk kheidshalve niet-arbeidstijd noemen. Zolang er echter geen radicale herverdeling van de beschikbare arbeidstijd heeft plaatsgehad, stapelt de groeiende niet-arbeidstijd zich langs één kant op, namelijk in de vorm van massale werkloosheid. Een radicale herverdeling van het steeds kleiner wordende arbeidsurenpakket - met andere woorden ook een radicale herverdeling van de groeiende niet-arbeidstijd - moet hier een oplossing brengen. Terecht heeft het Europees Verbond van Vakverenigingen in zijn congres van 12 en 13 mei 1982 in Den Haag gesteld dat er meer vrije tijd moet komen voor allen, in plaats van voortdurend meer werkloosheid voor velen. In materieel opzicht kan hiermee voorkomen worden dat er een nieuwe maatschappelijke tegenstelling ontstaat, namelijk tussen actieven en niet-actieven. In dit verband echter zal de solidariteit in de samenleving tijdens het laatste stukje twintigste eeuw dat ons nog rest, meer dan ooit levensnoodzakelijk zijn. Want herverdeling van de beschikbare arbeid betekent ook dat de kaarten van het inkomen opnieuw geschud moeten worden.

In algemeen-menselijk opzicht zal de herverdeling van arbeid en inkomen het dagelijks leven fundamenteel doen veranderen, omwille van de steeds toenemende niet-arbeidstijd. Hoelang zal de arbeidsweek in het jaar 2000 nog duren ? Wij weten het niet. Dertig uren ? Vijfentwintig uren ? Het is niet bij benadering te zeggen. Maar het is wel duidelijk dat heel het maatschappelijk leven zich in deze richting beweegt.

Door dit alles wordt onze samenleving voor ontzaglijke uitdagingen geplaatst. Waar tot nu toe de arbeid een centraal gegeven was in de zingeving van het bestaan, zal meer en meer de niet-arbeidstijd in het centrum komen te staan. En niet-arbeidstijd ligt ons niet zo gemakkelijk. Langdurig werklozen kunnen daarvan meespreken. Weliswaar kunnen de verplichtingen bij voorbeeld in het gezin en in de sociale context in een rustiger klimaat hun beslag krijgen, waar ze tot nu toe dikwijls onder stress dienen af-

gehandeld te worden. Maar daarnaast komt er veel meer vrije tijd. En in de vrije tijd komen de eigenlijke vragen aan de orde. Wie ben ik? Waarom leef ik ? en deze vragen zijn voor ons, westerse mensen, niet zo gemakkelijk.

Niemand kan ze ernstig onder ogen zien zonder af en toe te sidderen voor de leegte. Het is dan ook niet uitgesloten dat vele mensen de neiging zullen krijgen te vluchten in bijberoepen en bijverdiensten. Dat zal echter moeilijk kunnen, omdat men dan weer werk van anderen afneemt. Bovendien zal ook de vrijetijds-industrie, nog meer dan nu het geval is, ernaar trachten dat lege gat dicht te gooien met nog meer videoclips, computerspelletjes, en dergelijke. Niet dat dat allemaal op zichzelf slecht is. Het moet echter wel duidelijk zijn dat de mens in de komende maatschappij meer dan ooit voor de uitdaging zal staan zelf uit te maken wat hij met zijn leven wil. Wie de vlucht uit de werkelijkheid kan weerstaan, zal nog meer open kunnen komen voor waarden die het menselijk leven geur en kleur geven.

Ondertussen leven echter reeds een massa mensen tegen heug en meug met een zee van vrije tijd : de honderdduizenden werklozen. Velen van hen hebben begeleiding nodig om in het reine te komen met de opgave zinvol te leven zonder arbeid. Een specifiek werkloosheidsbeleid is dan ook meer dan nodig. Wij als christen-democraten dringen hier reeds lang op aan. Wij dienden trouwens deze week nog een voorstel van decreet in om de wederintegratie van de werklozen te bevorderen.

Bewust hebben wij in onze uiteenzetting het volgens ons vrij enge terrein van wat traditioneel wordt verstaan onder vernieuwd industrieel beleid verlaten.

Bewust hebben wij de aandacht getrokken op de gevolgen van deze nieuwe technologieën op de kwantiteit en de kwaliteit van de arbeid en op het brede maatschappelijk leven. Wij dachten dat deze elementen niet mochten ontbreken in een debat over een industriële revolutie, zeker wanneer men deze term echt en serieus wenst te nemen. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in de Commissie voor het economisch, tewerkstellings- en energiebeleid werden negen vergaderingen gewijd aan de beleidsnota van de Vlaamse regering. Die vergaderingen vonden hun weerslag in een belangwekkend verslag, dat nu is ingediend.

Ik stel er dan ook prijs op de heer De Batselier geluk te wensen voor zijn verslag en de daarbij gevoegde persoonlijke inleiding. Dat is geen gemeenplaats, geen parlementaire beleefdheidsformule. Ik meen dat het de uitdrukking zou moeten zijn van onze waardering voor zijn poging het parlementaire werk op een hoger vlak te tillen.

Ik geef de schaarse leden van deze vergadering de raad ook die inleiding aandachtig te lezen. **(De heer Capoen applaudisseert)**

De verslaggever zal het mij zeker niet ten kwade duiden — en ook dat is misschien niet zo gebruikelijk in deze vergadering — dat ik ook hulde breng aan de commissiesecretaris, die ons tijdens de werkzaamheden zo toegewijd en deskundig terzijde stond.

Van deze gelegenheid maak ik gebruik om erop te wijzen dat in onze Commissie een kleine historische primeur heeft plaatsgevonden, namelijk het organiseren van een hoorzitting tussen de Vlaamse Raad en de sociale partners. De commissieleden die deze vergaderingen hebben bijgewoond, kunnen getuigen dat de sociale partners hebben blijk gegeven van bijzonder veel bezorgdheid voor de Vlaamse economie en dat zij op een bijzonder constructieve manier hebben meegewerkt aan deze vergaderingen.

Ik stel er dan ook prijs op het ACV, het ABW, het ACLVB, het VEV, het NCMV en de Boerenbond te danken voor hun positieve inbreng in dit debat.

De beleidsnota van de Vlaamse regering is een optimistisch document dat blijk geeft van een groot vertrouwen

in de industriële toekomstmogelijkheden van Vlaanderen. De heer De Batselier heeft in zijn inleiding dat optimisme enigszins getemperd. Ik meen dat hij gelijk heeft en dat de tewerkstelling volgens het klassieke patroon hoe dan ook wishful thinking is.

De Minister was op de T-dag in Genk aanwezig en heeft er ook de toespraak van de directeur van Ford-Werke beluisterd. Hij weet dat Ford-Genk 10 miljard frank heeft geïnvesteerd met als enig resultaat dat de tewerkstelling wordt behouden maar waardoor geen enkele nieuwe werkgelegenheid wordt geschapen. De robottenstraat van Ford-Genk, die nu al de langste is van West-Europa, wordt een stukje langer.

Dit gezegd zijnde, stellen wij vast dat het totaal ondenkbaar is dat wij aan de jeugdige werklozen en de schoolverlaters geen enkel ander perspectief kunnen bieden dan het stempellokaal of het OCMW. Het is onvoorstelbaar dat wij aan de jonge mensen, die naar het dienstbetoon komen en die smeken om werk, moeten antwoorden dat er geen enkel ander perspectief is en geen enkele andere uitweg.

In verband hiermee wil ik waarschuwen voor de manipulatie van de gegevens over de werkloosheid in het Vlaams Gewest. De grafieken in bijlagen 8 en 9 zijn niet zeer objectief en vervalsen het beeld. Duizenden werklozen worden immers uit de statistieken geweerd via gewone uitsluiting, verlenging van de wachttijd, BTK en derde arbeidscircuitprojecten, tewerkgestelde werklozen, stages en bruggensioenen of via de verdoken werkloosheid in bij voorbeeld de land- en tuinbouw.

Wanneer wij al die cijfers samentellen, leert een gewone rekensom ons dat de werkloosheid in België niet 500.000 personen treft maar in werkelijkheid ongeveer 900.000.

Zoals de heer Ansoms en andere sprekers hebben gezegd, is arbeidsherverdeling uiteraard de enige manier om op korte termijn aan de jonge afgestudeerden een zinvol bestaan te verzekeren. Ook hiervoor bestaan er geen toverformules. De enen zijn voorstan-

der van arbeidsduurverkorting tot 35 uur per week, anderen wensen arbeidsduurverkorting door inkorting van de carrière en weer anderen staan alternatieve tewerkstelling in de non-profitsector voor.

Het zou gevaarlijk zijn mochten wij ons zeer ideologisch opstellen en ons vastpinnen op één welbepaalde formule. Het leven heeft meer fantasie dan de mensen. Wij moeten ons dus pragmatisch opstellen en inspelen op de steeds wisselende omstandigheden van de economie. Misschien zal het uiteindelijk worden een combinatie van de verschillende stelsels die door verschillende mensen worden voorgesteld. Ik denk aan Palasthy. Zowel de linker- als de rechterzijde zullen toegeven dat de enige mogelijkheid een conditio sine qua non om aan arbeidsherverdeling te doen of alternatieve tewerkstelling te verzekeren, is dat de industrie meer expansie moet krijgen en een voldoende draagvlak bieden.

De euforie rond Flanders' Technology en FLAG en andere anglicismen mag ons niet doen vergeten dat er in Vlaanderen nog traditionele sectoren zijn die ook moeten moderniseren en die ook moeten worden uitgebouwd. In mijn streek Gent denk ik vooral aan de textiel- en staalindustrie. Vandaag beleven wij dat de textielindustrie, na de reconversie en de renovatie die nog volop bezig zijn, in staat is aanvullend personeel te werk te stellen maar dat de textielschool niet in de mogelijkheid is het patronaat voldoende werkkrachten te bieden.

Een andere sector in volle expansie is de verzinking van de automobielpaten. Dat is een oud zeer, u weet het. Alle automobielproducenten van geheel de wereld en vooral van Europa nemen Sidmar-paten af. Zij vragen echter meer en meer de eenzijdig verzinkte plaat. Dat is in de toekomst een conditio sine qua non om aan de automobiellindustrie te kunnen verkopen.

De centrale regering heeft het monopolie voor het verzinken van die automobielpaten toegekend aan Phenix Works. Sidmar, dat een eigen galvanisatielijn wil opzetten, krijgt de toelating niet. Zij moeten hun staalplaat

Van Ooteghem

naar Phenix Works brengen waarna deze terug naar Sidmar moet worden gebracht om daar te kunnen worden verscheept. Het gevolg daarvan is een duurder produkt waarvoor wij dreigen op de zeer expansieve automobiemarkt niet meer concurrentieel te zijn. Daardoor dreigt ook het gevaar dat Sidmar II, waaraan de bedrijfsleiding altijd heeft gedacht en misschien nog altijd denkt, onmogelijk wordt gemaakt en dat onze hoop op Sidmar II, op een nieuwe tewerkstelling dus, te Gent in de kanaalzone, de kop wordt ingedrukt.

Ik hoor de Vlaamse regering in ontwerp-resoluties graag zeggen dat de oplossing van de werkloosheid andere maatregelen zal vergen inzake economisch verantwoorde herverdeling van arbeid en inkomen. In ontwerp-resolutie 12, derde lid lees ik met genoegen dat de overheid de vernieuwing zal begeleiden in een globaal sociaal-economisch programma. Alleen zie ik niet goed in hoe dat zal gebeuren bij gebrek aan bevoegdheden en vooral bij gebrek aan middelen.

De Volksunie stemt uiteraard in met de ontwerp-resoluties die de uitvoering van de staats hervorming beogen en de uitbreiding van de middelen en de bevoegdheden van de Vlaamse Raad inhouden. Het is een beetje een klaaglied om Agnes. Het is een klagen aan de muur. Op het ogenblik dat men dit alles had kunnen afdwingen heeft men niet voldoende druk uitgeoefend op de centrale regering.

Wij zijn het volmondig eens met ontwerp-resolutie 18, die de bevoegdheden eist op het internationaal vlak en op het gebied van onderwijs. Wij zijn het er natuurlijk mee eens dat de Gemeenschappen zouden worden betrokken bij het vastleggen van het algemeen economisch normatief kader wat tot de nationale bevoegdheid behoort. Wij voegen er onmiddellijk aan toe : wij luisteren naar uw woorden, maar wij kijken ook naar uw daden. Het volstaat niet de Vlaamse Raad te paaien met mooie woorden en vage beloften. U moet ook in Kamer en Senaat uw dappere woorden in even dappere daden omzetten. Dat is tot nu toe jammer genoeg niet gebeurd.

Na de theoretische benadering, waarvan de nu voorliggende ontwerp-resoluties een uiting zijn, vragen wij van de Vlaamse regering een zeer concrete aanpak op het terrein. Wat baat het mooie intentieverklaringen af te leggen over het vernieuwd industrieel beleid in Vlaanderen wanneer terzeldertijd de hoog technologische compensatiebestellingen tegen alle regels van de vrije markteconomie naar Wallonië worden gesluisd. Ik denk hierbij aan de compensaties voor legeraankopen die slechts voor 36 ten honderd naar Vlaanderen gaan en waardoor wij 5.000 manjaren hebben verloren. Ook bij de lucht- en ruimtevaartprogramma's wordt de Vlaamse industrie veel te weinig betrokken. Voegen we daarbij het centralistisch beleid van Minister Maystadt die op het gebied van het wetenschapsbeleid van de regionalisering een karikatuur maakt, dan stellen wij tot ons groot leedwezen vast dat dit alles slechts kan met de medeplichtigheid van de Vlaamse meerderheidspartij en.

Hetzelfde geldt voor de maatregelen die in de herstellwet werden ingeschreven in verband met het industrieel beleid ter bevordering van de regionale reconversie en de selectieve ondersteuning van de economische activiteiten. De Raad van State was van mening dat de regeringsteksten onverenigbaar waren met de wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De herstellwet begeeft zich immers duidelijk op het bevoegdheidsgebied van de Gewesten. De centrale regering heeft het advies van de Raad van State als een vodje papier naast zich neergelegd. Tot onze grote spijt heeft de meerderheid van de Vlaamse regering het spel van de centrale regering meegespeeld, wat het VEV in zijn snelberichten de vraag ontlokte : „de Raad van State, Vlaamser dan de Vlaamse regering ?”

Er is zelfs meer. De ontwerp-resoluties, die reeds het resultaat waren van een compromis tussen de voorstanders van een voorzichtige en een verder doorgedreven regionalisering, werden nogmaals afgezwakt tijdens de bespreking in de Commissie. Ook op het gebied van Vlaamse autonomie

stond de „Blauwe Versnelling” in achteruit. Zo werd een PVV-amendement, om in de tekst overal „Vlaamse regering” te vervangen door „Vlaamse Executieve”, door de Commissie aangevaard.

Legistiek heeft dit amendement natuurlijk niet veel belang maar het is typisch voor de minimalistische visie van sommige Vlaamse partijen op de Vlaamse bewustwording.

In ontwerp-resolutie 8 werd de volgende tekst over de staats hervorming van 1980, op verzoek van de PW, geschrapt : „Zij wordt evenwel traag en onsamenhangend uitgevoerd, er ontstaan talrijke bevoegdheidsconflicten waardoor een gewestelijk beleid bemoeilijkt wordt.” Deze tekst is een waarheid als een koe en wordt door alle publicisten tot in den treure toe herhaald. Maar neen, de Vlaamse Raad mag zich daar niet over uitspreken, dat is té negatief. Deze tekst moet zo nodig met stroop worden herschreven.

Ontwerp-resolutie 10 was volgens de PW te extremistisch. Ik citeer die resolutie : „Het industrieel beleid moet in al zijn aspecten tot de exclusieve bevoegdheid van de Gewesten behoren in het kader van de economische en monetaire unie in België”. In plaats van deze duidelijke en gematigde ontwerp-resolutie wordt nu een onduidelijke versie voorgesteld waar men alle kanten mee uit kan.

Ook ontwerp-resolutie 16 vond geen genade in de ogen van de PW : „De Vlaamse overheid zal in de domeinen waar ze bevoegd is, ook in het kader van het vernieuwd industrieel beleid, een actief buitenlands beleid voeren.” Dat Vlaanderen een buitenlands beleid voert mag en kan toch niet. Er diende onmiddellijk een PVV-correctie aan toegevoegd worden : „Het economisch buitenlands beleid van de nationale regering en van de gewestelijke regering moet worden gecoördineerd.” Als wij op die coördinatie moeten wachten, mijnheer de Minister, kunnen wij ons eigen economisch buitenlands beleid wel vergeten.

Zelfs op het culturele gebied gunt de centrale regering ons nog geen kruimeltje van de rijke tafel. Wie mij niet

Van Ooteghem

geloofd, moet dat maar aan Minister Poma vragen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ben zo vrij enkele amendementen in te dienen met het oog op het vervangen van de **PVV-amendementen** door de oorspronkelijke tekst. De ontwerp-resoluties werden in de Vlaamse regering goedgekeurd met zeven stemmen bij twee onthoudingen. Een verder afzwakken van de tekst is politiek onverantwoord. Wij hopen dan ook dat de Vlaamse Raad een terugkeer naar de oorspronkelijke tekst zal goedkeuren en niet zal toegeven aan de neo-unitaristen in deze vergadering want wij Vlamingen hebben twee zaken hartstikke nodig : DIRV-akkoord, maar ook en vooral **durf ! (Applaus bij de W)**

De Voorzitter : De heer Willockx heeft het woord.

De heer F. Willockx (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in dit debat zal ik mij niet zo zeer inlaten met de volgens de Vlaamse socialistische concrete inhoud van de nieuwe industriële politiek in het kader van de derde industriële revolutie dan wel met de institutionele benadering te weten de manier waarop datgene wat met die industriële politiek wordt beoogd, tot uitvoering wordt gebracht.

Ik ga ook niet zo sterk in op de ontwerp-resoluties als dusdanig hoewel het mij van het hart moet dat ik mij niet van de indruk kan ontdoen dat hier – en dit kan een verdienste of een gebrek zijn van deze tekst – een zeer algemeen kader is geschapen dat duidelijk en vrij coherent lijkt maar dat tegelijkertijd toelaat alle richtingen uit te gaan.

Ik herhaal dat dit als een verdienste of als een gebrek kan worden beschouwd maar in elk geval geloof ik dat vele van de volzinnen voor iedereen aanvaardbaar zijn maar ook interpreteerbaar, wat trouwens uit dit debat op bepaalde punten reeds is gebleken.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, van meet af aan, reeds bij kennisname van uw beleidsverklaring

begin 1982, hebben wij gevreesd dat de noodzakelijke nieuwe aanpak en het noodzakelijk inspelen op de nieuwe behoeften van deze tijd en van deze samenleving ook in Vlaanderen dreigen gepaard te gaan met wat ik heb genoemd een over-institutionalisering.

Er is een opeenstapeling van allerlei naast elkaar werkende instellingen : VZW's, parastatale instellingen, administraties enzovoort. Deze overlapping schept verwarring en is weinig efficiënt. Mijn vrees werd nog bevestigd toen ik de hoorzitting met de sociale gesprekspartners bijwoonde. Zonder het eens te zijn over de concrete inhoud van een nieuw industrieel beleid, waren ze het duidelijk eens over de oprichting van een hele reeks instellingen waarbinnen zij hun overleg willen gestructureerd zien. Wij moeten ter zake remmen om niet te vervallen in een overgeinstitutionaliseerde structuur van het individuele industrieel beleid. De lessen uit het verleden zijn ter zake dienend. Bovendien geloof ik dat er in alle partijen in dit verband een nieuwe wind waait. Wij mogen ons ook niet laten verleiden door die sociale consensus die omtrent de oprichting van nieuwe instellingen tot stand zou kunnen komen tussen patronen en vakbonden.

Tegelijk biedt deze nieuwe aanpak ook vele nieuwe kansen voor een structureel zuivere opbouw van het industrieel beleid, ten eerste via de administratie. Zo een nieuwe administratie gestalte geven is een zware opgave waarbij we evenmin in de fouten van het verleden mogen vervallen. Terloops gezegd, hoe staat het met dat luik van de Vlaamse administratie dat zich moet bezighouden met de economische en industriële politiek ? Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, de kans die ons wordt geboden deze nieuwe administratie gestalte te geven, moet worden aangegrepen. Wij moeten komaf maken met het getreuzel van de nationale regering met betrekking tot de overheveling van ambtenaren naar de Vlaamse administratie, vooral de administratie belast met de economische en industriële politiek. Wij pleiten voor een niet louter uitvoerende administratie. De nieuwe administratie moet de kans krijgen om zelf initia-

tieven te nemen, moet kunnen beschikken over een centrale databank van economische gegevens, verwerkt in overleg met de SERV en met de GIMV. Ook de dienst prototypes moet tot een industrieel initiatiefnemende dienst worden opgebouwd. Hier kan een stimulerende werking in overleg met de GIMV in het bijzonder en eventueel met de SERV gebeuren. Wij pleiten voor een administratie die de motor is van het beleid en die instaat voor voldoende integratie tussen de drie hoekstenen van de structuur, namelijk de administratie zelf, de SERV als adviserend lichaam en overleginstantie, de GIMV die zich specifiek bezighoudt met openbare en gemengde initiatieven. Een actieve en initiatiefnemende Vlaamse administratie lijkt ons op dit gebied zeer belangrijk en prioritair.

Binnen de administratie is ook een specifieke rol weggelegd voor de planningcel, zoals mevrouw Detiege reeds heeft onderstreept. Er moet een evenwicht worden gezocht tussen twee zaken. Ten eerste moet er voldoende autonomie zijn. De planningcel moet met een eigen gelaat kunnen naar buiten treden, de confrontatie kunnen aangaan met het beleid en een grote onafhankelijkheid kunnen hebben ten opzichte van de politieke verantwoordelijk ken.

Aan de andere kant is er echter de noodzaak tot integratie, zoniet komen wij tot een situatie als vandaag. Op het ogenblik is het Planbureau immers een economisch interessant potentieel, dat echter zeer inefficiënt wordt aangewend voor het beleid en door de andere partijen en de studiediensten van de partijen en de Ministers wordt gebruikt zoals het in hun kraam past.

Een tweede hoeksteen van de structuur is de SERV, die ongetwijfeld noodzakelijk is als ombuiging van de thans bestaande Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen. De SERV moet het sociaal-economisch adviesorgaan van Vlaanderen worden. Daarom moet hij autonoom kunnen worden gehoord door de Vlaamse Raad. Een parenthese nu. Binnen die ene Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen moet het mogelijk zijn de confrontatie aan te gaan met de over-

Willockx

heid naar analogie van het Nationaal Comité voor Economische Expansie vroeger en het VESOC. Wij huiveren bij de gedachte dat er verschillende structuren zullen worden opgebouwd, daar waar de SERV gemakkelijk de sociale en de economische gesprekspartner kan zijn van de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad zelf.

Een derde belangrijke hoeksteen vormt de GIMV. De GIMV moet door de Vlaamse administratie worden behandeld als een bevoorrechte gesprekspartner. De werking van de GIMV moet verder worden verzekerd door een sterk doorgedreven kapitalisering en door het oprichten van gespecialiseerde dochtermaatschappij en. Er zouden filialen moeten worden opgericht voor de herstructurering van bedrijven en voor de uitbouw van studie bureaus. Ik pleit meteen voor de integratie van de hervormde Dienst voor Nijverheidsbevordering binnen de GIMV, voor het Participatiefonds voor KMO en coöperatieven en voor het tot stand komen van een pool van managers.

De Vlaamse Executieve heeft vorig jaar een belangrijke inspanning geleverd, maar voor 1985 is er ongetwijfeld behoefte aan een verdere kapitalisatie. Daarom heeft de GIMV een verhoging van het maatschappelijk kapitaal gevraagd ten belope van 200 miljoen frank. Mijnheer de Minister, u zou mij een groot genoegen doen indien u uw intenties ter zake zou duidelijk maken.

Vandaag dreigen echter een aantal schaduwzijden over de toekomst en de rol van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij. Zo is er de escalatie van Investen die overal in Vlaanderen als paddestoelen uit de grond rijzen als compensatie voor de kredieten aan Cockerill-Sambre. Wij hebben hierover uitvoerig geïnterpelleerd in de Vlaamse Raad en in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. In onze streek hebben wij duidelijk bij Sidinvest kunnen vaststellen dat overheids-gelden dat ter compensatie van de staalenveloppe aan Vlaanderen toekomt, in privé-handen terecht komt en, erger nog, ten dienste wordt gesteld van de belangen van groepen die

niet altijd samenvallen met het maatschappelijk belang en die zelfs meestal veeleer kaderen in een internationale strategie.

De heer O. Van Ooteghem : Dan vergeet u nog de politieke benoemingen van de beheerders !

De heer F. Willockx : Mijnheer de Minister, wij moeten zorgen dat door de escalatie van de Investen een deel van de rol van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen niet teloor zou gaan en dit – en dat kan niet worden ontkend – in strijd met de dikwijls demagogische kritiek op het openbaar initiatief. Men kan toch niet ontkennen dat de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen – en wij gaan niet over schitterende resultaten spreken – toch behoorlijke resultaten boekt.

Wij hebben de vrees dat én door de escalatie van de Investen, die reeds aan de gang is, én door de oprichting van de reconversiemaatschappij en, zoals deze zijn opgenomen in de herstellwet, de rol van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen zal worden uitgehold.

Minister G. Geens : De GIMV wordt duidelijk bij de reconversiemaatschappijen betrokken. Dit kan alleen maar via dat kanaal gebeuren. Het steunt op een contract tussen de Gewestelijke Investeringsmaatschappij en de betrokken maatschappij.

De heer F. Willockx : Onze vrees is dat met de reconversiemaatschappij en het initiatief voor het industrieel beleid in feite aan de privé-sector wordt toespeeld en dat de GIMV zou kunnen worden herleid tot een soort van NMNS, met andere woorden een technisch orgaan voor de versassing van overheids-geld, zonder wezenlijk impact op het beheer van dit overheids-geld in de dagelijkse praktijk. Wij hebben geen schrik dat de GIMV in een soort technische instantie zou teniet gaan, maar wèl dat reconversiemaatschappijen op het vlak van het feitelijke dagelijkse beleid gedeeltelijk in de plaats gaan treden en meteen een stuk privatisering van het beheer van overheids-gelden zal plaats grijpen.

De structuur zoals wij deze zien, mijn-

heer de Minister, betekent vrij duidelijk een actieve administratie, een brede sociaal-economische adviesinstelling in de SERV, een activerende motor inzake industriële politiek en openbare en gemengde initiatieven in de GIMV.

Wij menen dat het ogenblik is gekomen om duidelijkheid te scheppen, dat deze nieuwe structuren impliceren, ten eerste, het feit dat het FIV overbodig wordt. De middelen ervan moeten worden overgedragen naar de GIMV.

Ten tweede, wij pleiten in alle duidelijkheid voor een ontmanteling van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij en in de vorm zoals deze vandaag bestaan. De geschiedenis is nog vrij recent. Men zal zich herinneren dat de GOM's vijftien jaar geleden het voorwerp waren van een debat ingevolge de wet van 1970. Op dat ogenblik is in Vlaanderen een fundamentele discussie gevoerd bij de uitvoering of wij al dan niet kozen voor één Vlaamse GOM of voor verschillende provinciale GOM's. Vandaag meer dan ooit blijkt dat de versnipperde GOM's als dusdanig niet efficiënt zijn. Wij stellen ook vast dat de taken die de GOM's waren toegewezen bij wet van 1970 grotendeels zijn overgenomen door andere instanties. Ik citeer drie taken : de inventarisatie naar de Gewestelijke Economische Raden toe en naar de planning toe. Die taak blijft intact ; inventariseren en bestuderen. Tweede taak : de openbare initiatieven. Via het protocol met de GIMV is het nemen van verdere initiatieven op dit vlak formeel uitgesloten. Derde taak : een aantal gespecialiseerde taken zoals huisvuil, waterzuivering en dergelijke, vandaag reeds overgenomen door Vlaamse gespecialiseerde instellingen. Hieruit blijkt zeer duidelijk dat in strijd met de oorspronkelijke opgave, ten minste twee derde van de bevoegdheden van de GOM's voorbijgestreefd zijn.

De GOM's moeten de taak die zij vandaag vervullen verder zetten, hetzij zoals vroeger de Provinciaal Economische Raden, hetzij via de intercommunales als subregionale instanties. Wij blijven voorstander van de opsporing van de noden zo dicht mogelijk

Willockx

bij de bevolking. Deze moeten kunnen doorstromen, maar daarvoor hoeven geen aparte structuren te blijven bestaan.

Mijnheer de Minister, u is er zich onvoldoende van bewust dat er op dit ogenblik nog Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij en bestaan met 50 tot 60 beheerders, met beheerraden die mastodonten zijn, met vakbonden, met patroons, met politici en met hele fracties van partijen, alleen om te bestuderen en te inventariseren. De GOM's hebben als structuur totaal hun opdracht verloren.

Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat u om politieke redenen probeert deze GOM's nieuw leven in te blazen. Uw partij heeft op de GOM's een dominante invloed – en dan druk ik mij zeer eufemistisch en zeer zacht uit – zowel qua leiding, beheer als qua personeel. Om politieke redenen wilt u niet ontvetten. Uw liberale collega's ontvetten ook zeer dikwijls, behalve wanneer zij zelf aan de vetpot zitten. U wenst niet af te slanken omdat u vandaag deze GOM's domineert. Men moet de politieke moed hebben om los van de politieke polemiek zich de vraag te stellen waartoe deze beheersstructuren als zodanig nog dienen.

De heer J. Dupré : Mijnheer Willockx, vroeger waren de Provinciale Economische Raden lang niet zo zwaar gestructureerd. Door het officialiseren en het omvormen van Provinciaal Economische Raden tot Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen werden zij enigszins gebureaucratiseerd. Hier kan op de ene of andere manier afgeslankt worden.

Op basis van een onderhandse overeenkomst met de GIMV worden de industriële initiatieven in de marktsector niet meer genomen door de GOM's. Ik ga daar volledig mee akkoord. Ik heb trouwens steeds bestreden dat zij die namen. Financiële dossiers moeten technisch-financieel worden behandeld en niet door organen waarin vertegenwoordigers van werknemers, werkgevers, politici enzovoort zitten. Toch kan u niet ontkennen dat zij op het gebied van stu-

die-, van conceptie- en promotiewerk op een overzichtelijk terrein goed werk leveren en dat hebben zij jaren gedaan.

De heer F. Willockx : U spreekt mij niet tegen. De structuren zijn opgebouwd op het ogenblik dat de economische raden tot GOM's omgebouwd werden. Toen had men echter ook een aantal supplementaire bevoegdheden. Zo denk ik onder meer aan het openbaar initiatief waarin zij, hoewel gehypothekeerd door de provinciale opsplitsing, een belangrijke rol konden vervullen.

De heer J. Dupré : Oorspronkelijk behoorden de industriële initiatieven in de marktsector niet tot hun taak.

De heer N. De Batselier : Artikel 15, paragraaf 2, punt f van de wet van 15 juli 1970 geeft hen die bevoegdheid. Deze bevoegdheid was op dat ogenblik juist één van de grote twistpunten. Pas nadien werd gediscussieerd over het tijdstip waarop het openbaar initiatief zou gerealiseerd worden. In de wet van 1970 staat nog „bij in gebreke blijven van het privé-initiatief”. Nadien werd dit in de wet van 1978 gewijzigd en geschrapt.

Voor ons is dit zeer belangrijk, gezien er in deze wetten een evenwicht bestond. Toen werd er een evenwicht en een compromis ingebouwd. Nu licht men het eruit en krijgt men geen evenwicht meer.

De heer J. Dupré : Zij kunnen dat nog in de niet-concurrentiële sector. Er werd een overeenkomst gemaakt dat zij dit niet meer in de concurrentiële sector zouden doen, maar wel in de overheidssector of de niet-marktsector. Er is alleen een verschuiving geweest voor sommige taken. Hier heeft de heer Willockx gelijk omdat sommige taken op een ander niveau gaan uitgevoerd worden. Ik denk onder meer aan de waterzuivering enzovoort, die naar een hoger niveau, bijvoorbeeld het gewestelijk niveau zijn opgetrokken.

– **Mevrouw G. Devos, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.**

De heer N. De Batselier : Intussen heeft OVAM een ander protocol. Alle

initiatieven, wat leefmilieu betreft, zelfs deze in de non-profit sector, worden door OVAM genomen. Zo is er ook heden de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij, ook deze zal desgevallend zelf initiatieven kunnen nemen.

De heer J. Dupré : Zij hebben inderdaad taken op zich genomen die zij vroeger niet hadden. Hun fundamentele opdracht is echter aan studiewerk doen en het zou goed zijn indien dit opnieuw wat scherper zou worden geformuleerd. Dit is immers zeer belangrijk.

De heer F. Willockx : Ik betwist die opdracht geenszins. Ik wou enkel aantonen – en u heeft daar ook op gewezen – dat de huidige logge beheersstructuur niet evenredig is met de functies van de GOM.

Ik kan mij niet van de indruk ontdoen, mijnheer de Minister, dat u, alsmede de GOM zelf poogt hun rol op te blazen en kunstmatig een nieuwe bestaansreden tracht te zoeken. Het zou de geloofwaardigheid van uw nieuw industrieel beleid ten goede komen indien u de moed zou opbrengen instellingen die voorbij gestreefd zijn, af te schaffen. Dit wou ik nog zeggen in verband met het institutioneel kader waarin volgens de Vlaamse socialisten de nieuwe industriële politiek moet kunnen functioneren. **(Applaus bij de SP en de W)**

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, op het einde van dit debat wil ik mij aansluiten bij degenen die lof hebben toegezwaaid aan hen die hebben bijgedragen tot de totstandkoming ervan. Anderzijds wil ik ook de nadruk leggen op het belang van deze bespreking die onze werkzaamheden van dit jaar op een waardige wijze afsluit, en tevens plaats vindt op een ogenblik dat hier – maar ook elders – grote vragen rijzen nopens de toekomst. Met dit document, waarin de nieuwe oriëntatie wordt uiteengezet die wij willen volgen inzake het industrieel beleid, willen wij aantonen dat er inderdaad nog toekomstmogelijkheden bestaan indien iedereen zijn

Geens

verantwoordelijkheid neemt.

Ik wil de verschillende sprekers danken voor hun inbreng in dit debat dat een voorbeeld was van goed parlementair werk. De verslaggever heeft hierin door zijn persoonlijke inbreng, die hem sterk onderscheidt van de andere leden van de Commissie, een belangrijk aandeel gehad. Tevens wil ik hulde brengen aan de Voorzitter van de Commissie. De bespreking van de ontwerp-resoluties in de Commissie heeft in een zeer open sfeer plaatsgevonden. Telkens werd gezocht naar de formulering waarbij zoveel mogelijk leden van de Commissie zich konden aansluiten. Het document dat thans voorligt is dan ook het beste uitgangspunt voor het verder beleid. Er werd tevens op uitstekende wijze rekening gehouden met het overleg tussen de sociale partners en de wetgevende macht. Het is de eerste keer dat de Vlaamse Raad hoorzittingen heeft georganiseerd. Aldus werden wij beter geïnformeerd over het standpunt van de sociale organisaties die op hun beurt bij de politieke overheid begrip vonden voor hun bekommelingen.

Ik wil wel even ingaan op de opmerking van de verslaggever dat dit debat en het opstellen van de ontwerp-resoluties in feite a posteriori een rechtvaardiging is van de DIRV-campagne.

Het is inderdaad juist dat deze DIRV-actie praktisch twee jaar geleden werd op gang gebracht maar slechts geleidelijk aan concreet gestalte heeft gekregen, telkens in overleg met de sociale partners en de Vlaamse Raad, al was het maar bij de bespreking van de begroting. Herhaalde malen hebben wij in de Commissie sterk de nadruk gelegd op bepaalde aspecten van deze DIRV-actie. Het gaat hier nu om een globale oriëntatie voor de toekomst. Ik ga van het standpunt uit dat het noodzakelijk is onze industrie te vernieuwen via nieuwe produkten maar ook via nieuwe productieprocedures, door meer intens gebruik te maken van de nieuwe technologieën. Ik geloof dat dit een algemeen aanvaarde basis is, die ook door de Raad kan worden bijgetreden. Op die manier hebben wij tenminste een visie op langere termijn en kunnen wij aldus de continuïteit in het beleid vastleggen.

Een eerste belangrijk punt betreft de

werkgelegenheid. Men kan zich de vraag stellen hoe dit vernieuwd beleid met de werkgelegenheidsproblematiek te verzoenen is. Ik voel mij verplicht hier toch enkele cijfers te citeren. Sedert 1974 worden wij in Vlaanderen geconfronteerd met een toename van de geregistreerde werkloosheid van 250.000 eenheden. Merkwaaardig genoeg is dit niet zozeer het gevolg van het verminderen van de werkgelegenheid – deze is vermindert met 50.000 eenheden – maar is dit te wijten aan het feit dat de actieve bevolking tijdens dezelfde periode gestegen is met 200.000 eenheden. Trouwens, de lokalisatie van de aangroei van de actieve bevolking in dit land is hoofdzakelijk, zo niet exclusief, gesitueerd in het noorden van het land en zelfs daarbinnen zijn er belangrijke verschillen naargelang men bij voorbeeld Limburg vergelijkt met andere gebieden in Vlaanderen. De daling van de werkgelegenheid met 50.000 eenheden is eveneens het gevolg van twee uiteenlopende ontwikkelingen. Zo gingen in de industrie 200.000 arbeidsplaatsen verloren, waarvan 70.000 in de zogenaamde nationale sectoren – voor Vlaanderen overwegend textiel en kleding –, terwijl in de dienstensector de werkgelegenheid toenam met 145.000 arbeidsplaatsen waarvan 80.000 in de overheidsdiensten.

Dat brengt mij tot een eerste vaststelling, met name de noodzakelijkheid van een tweesporen-beleid. De heren Dupré en Van Ooteghem hebben er de nadruk op gelegd dat het niet opgaat alleen te mikken op de ontwikkeling van spijstechnologieën, maar dat het er eveneens om gaat de toepassing ervan in de bestaande nijverheden te verzekeren, zodanig dat zij ook competitief zijn en hun werkgelegenheid zoveel mogelijk kunnen behouden, ja zelfs ontwikkelen.

Mijnheer De Batselier, in uw analyse over de ontwikkeling van de werkgelegenheid in functie van nieuwe technologieën beperkt u zich in feite tot de micro-elektronica. Wij weten allen dat de ontwikkeling van deze sector in het kader van de Derde Industriële Revolutie het meest in het oog springend verschijnsel is, maar er zijn andere sectoren die volop worden geëx-

Executievevoorzitter G. Geens (CVP), Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, beantwoordt de in het debat rond de beleidsnota DIRV-actiegestelde vragen

Geens

ploiteerd en die niet het directe effect hebben van vermindering van arbeidsplaatsen maar toch werkelijk nieuwe mogelijkheden en markten scheppen en sowieso nieuwe activiteiten.

- De heer J. Pede, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.

Ten tweede, men moet ook rekening houden met het feit dat de sector van de micro-elektronica niet op zichzelf mag worden gezien maar dat al de implicaties, de toepassingen in de andere sectoren eveneens van belang zijn. Ik denk dat wij hier voldoende aandacht moeten opbrengen voor de grote openheid van de Vlaamse economie. Onze economie is de meest open economie ter wereld. Dit is niet alleen een gevolg van onze intense handelsrelaties maar ook van de buitenlandse investeringen. Deze twee elementen, allebei kenmerkend voor een open economie, zijn belangrijk voor het inkomen en werkgelegenheid in Vlaanderen.

Ik wil toch nog even herinneren aan het rapport dat werd opgesteld in opdracht van het Europese Parlement waarin wordt gesproken over de technologische achterstand van Europa, die werkelijk als een uitdaging aan de Europese Gemeenschap wordt voorgesteld en waar dringend iets moet worden gedaan.

Het is bij de bevolking voldoende doorgedrongen dat wij op het vlak van de energie erg afhankelijk zijn van de rest van de wereld. Op een consequente manier werden daaruit de conclusies getrokken. Maar op het stuk van ontwikkeling van nieuwe technologieën, zijn wij even sterk afhankelijk van het buitenland en zelfs meer dan op het vlak van de energie.

Ik ga er van uit dat een groot aantal technologieën niet alleen rechtstreeks geïmporteerd worden. Wanneer onze ondernemers investeringen verrichten moeten zij in zeer veel gevallen de produktie, de middelen, de nieuwe technologieën aankopen. Dat is rechtstreekse import. Bovendien is

er indirecte import, met name die produkten waarin belangrijke nieuwe technologieën zijn verwerkt en die veel concurrentiëler zijn op onze markt.

Wij hebben bijgevolg geen andere weg. Ik meen dat wij inzake het werkgelegenheidsprobleem - dat werd hier door verschillende sprekers zeer duidelijk onderstreept - zeer attent moeten zijn op de mogelijke ontwikkeling ervan, onder meer wat de behoeften aan arbeidskrachten in de toekomst en het type daarvan betreft. Welke opleiding verstrekken wij aan onze mensen met het oog op deze ontwikkeling? Welke vormen van herscholing brengen wij tot stand voor degenen die zich noodzakelijkerwijze aan deze nieuwe ontwikkeling moeten aanpassen?

Een tweede element dat in de meeste uiteenzettingen tot uiting is gekomen, is de regionalisering.

In vele gevallen gebeurde dit met gemengde gevoelens. Ik denk dat het nuttig is de zaken eens duidelijk op een rij te zetten en een aantal vaststellingen te doen.

Een eerste vaststelling is dat door de groeiende autonomie van Vlaanderen inzake het industrieel beleid een belangrijke stap in de gewestvorming werd gezet. Wij krijgen in deze materie van het industrieel beleid een belangrijke opdracht en bijgevolg autonomie.

Ten tweede, de meeste sprekers uit de verschillende fracties hebben vastgesteld en betreurd dat de middelen niet te samen met de bevoegdheden worden overgeheveld en dat recente maatregelen van de nationale regering eerder neigen naar een vermindering van de gewestelijke autonomie ofschoon zij strikt juridisch ook niet meer tot de nationale bevoegdheid behoren.

Ik heb de heer Denys de uitdrukking horen gebruiken: „Daarover moet overleg tot stand komen en het mag niet van één kant komen”. Wij staan er op dat onze bevoegdheden duidelijk worden gerespecteerd en opgevolgd.

Een derde vaststelling is dat een oplossing van veel bevoegdheidsconflicten op basis van de geest van de staats-hervorming kan worden gevonden door uit te gaan van de geest van de wet van 8 augustus 1980, en zelfs niet alleen de geest maar ook de teksten waaruit blijkt dat het impulsbeleid naar de Gewesten moet gaan. Sommige sprekers, zoals de heer Dupré, hebben er op gewezen dat bevoegdheidsconflicten gemakkelijker kunnen worden opgelost door grote pakketten. In dat opzicht - en dit werd door velen bijgetreden - is het bijvoorbeeld hoog tijd dat een einde wordt gemaakt aan een kunstmatige opdeling tussen nationale en regionale sectoren. Dit probleem is nog steeds niet opgelost. Alleen de financiële kant werd geregeld, maar de bevoegdheden blijven integraal bij de nationale regering.

Dit zijn vaststellingen, maar even belangrijk is dat wij ervan moeten uitgaan dat deze staats-hervorming integraal wordt uitgevoerd. De ontwerp-resoluties gaan inderdaad in die richting. De wil dit te doen is daarin tot uiting gebracht. Bijgevolg is het noodzakelijk, indien wij ervan uitgaan dat deze ontwerp-resoluties een uitgangspunt zijn van het beleid, dat dit bij alle concrete maatregelen ook wordt doorgevoerd in de verschillende commissies. In dat opzicht is vanzelfsprekend de ontwerp-resolutie 18 van zeer grote betekenis. Daarin wordt een opsomming gegeven van wat wij hetzij exclusief, hetzij onder de vorm van gedeelde verantwoordelijkheid aan instrumenten hebben voor het industrieel beleid. Ik herhaal - en hier werd ik bijgetreden door de meeste sprekers - dat wij aan het regionaliseren van het toegepast wetenschappelijk onderzoek het grootste belang hechten. Spijtig genoeg is men daarmee nog niet begonnen. Er is daar allerlei obstructie en er worden nieuwe initiatieven genomen die duidelijk afwijken van wat werd vooropgesteld en die ook niet wettelijk zijn. Wij hebben op dat vlak een belangrijke claim. Trouwens, dit toegepast wetenschappelijk onderzoek moet precies de basis vormen van de ontwikkeling van de nieuwe technologieën.

Als besluit van dit debat, moeten vol-

Geens

gende vier punten worden benadrukt.

Ten eerste, waar de wet duidelijk een bevoegdheid aan het Gewest toekent, moet deze ook volledig worden uitgeoefend.

Ten tweede, waar een bevoegdheid duidelijk nationaal blijft, moet het Gewest nauwer worden betrokken, indien dit belangrijke implicaties heeft voor de gewestelijke bevoegdheden. Dit zijn de twee uiteindelijke situaties.

Daartussen, de derde conclusie, waar de wet vaag is, moet zij worden geïnterpreteerd in de zin van een maximale bevoegdheid naar het Gewest toe. Waar de wet duidelijk tekort schiet, of onvoldoende duidelijk is, moet zij worden aangevuld en gecorrigeerd.

Trouwens, men heeft vorig jaar een beslissing genomen waarbij door een gemengde parlementaire commissie – parlementsleden en specialisten – geëvalueerd werd welke de uitvoering is en hoe de teksten van 1980 eventueel moeten worden herzien en bijgeschaafd. Laten wij daarbij ervan uitgaan dat wij inmiddels niet moeten verwaarlozen met de mogelijkheden die wij hebben het maximum te doen.

Een derde thema dat op verschillende plaatsen wed besproken, en dat controversieel is, is de rol van de overheid in de industriële vernieuwing. Deze rol is vanzelfsprekend belangrijk want de overheid beschikt over een aantal mechanismen voor stimulering en sensibilisering ; zij werkt eigen plannen uit, participeert in industriële activiteiten enzovoort.

Met de sociale partners hebben wij daarover uitvoerig gediscussieerd. In de ontwerp-resoluties zijn hiervan een aantal basisprincipes duidelijk te vinden.

Ten eerste, de overheid moet ook in haar eigen beleid vernieuwing en aanpassing nastreven. De Vlaamse Executieve heeft in haar rol van overheid zeer duidelijk het belang van sensibilisering, motivering en infor-

matie aangetoond. Dit is terug te vinden in het groot aantal initiatieven dat door de overheid in dit kader wordt genomen. Dat is vanzelfsprekend een belangrijk instrument van industriële vernieuwing.

Welnu, aanpassing en vernieuwing in ons eigen beleid dient gepaard te gaan met ondersteuningsmaatregelen vanwege de overheid, en de manier waarop deze worden aangewend. De heer Willockx is daar trouwens vanmorgen nog in belangrijke mate op ingegaan. Dit is inderdaad zo. Er bestaat een enorme lange lijst van alle mogelijke interventiemechanismen van de overheid. Deze lijst komt voor in ontwerp-resolutie 18. Aangezien weinig zaken worden afgeschaft, stellen wij vast dat wat op nationaal vlak bestaat of bijgecreëerd wordt alleen maar een aanvulling is van die lijst. Vandaar dat wij trouwens ook geopteerd hebben voor een groepering rond drie elementen – dat wordt ook in de tekst vermeld – met name de middelen ter ondersteuning van het onderzoek, de middelen ter ondersteuning van de investeringen en deze met het oog op de afzet, waar het uiteindelijk trouwens om gaat.

Welnu, alleen op het stuk van de overheveling van de hefboomen is duidelijkheid geschapen en werd op het terrein gerealiseerd dat deze herstructurering naar deze drie polen kan doorgaan. In onze eigen administratie zoals zij nu is geconcipeerd bestaat dit reeds.

Men heeft vragen gesteld over de overheveling van de Dienst voor Nijverheidsbevordering naar de Vlaamse administratie. Dit werd reeds sedert enkele weken gerealiseerd. Deze dienst fungeert als wetenschappelijke cel binnen het directoriaats-generaal voor economie en werkgelegenheid.

Ten tweede herhaal ik nogmaals dat het niet in de eerste plaats de taak van de overheid is industriële initiatieven te nemen maar wel van het bedrijfsleven. Het past dat iedereen bij zijn eigen leest blijft. Maar, in bepaalde gevallen en om bepaalde redenen moet de overheid dit doen en ook kunnen doen. Daarom werd in de ontwerp-re-

solutie zeer duidelijk bepaald dat in deze gevallen de voorkeur uitgaat naar initiatieven waarin ook de privépartners een belangrijke rol spelen. Daar wil de overheid op gelijkwaardige wijze meespelen. Het spreekt vanzelf dat wij, eens dat wij ons engageren, dit niet doen om er bij te zijn maar omdat wij aan het initiatief voldoende belang hechten. Deze principes zijn vervat in ontwerp-resolutie 21, en de amendering van deze ontwerp-resolutie doet daaraan geen afbreuk, omdat naar mijn mening de indiener van het amendement, de heer Denys, het al te ideologisch heeft gesteld. Men heeft daaraan onmiddellijk de techniek van de non voting shares gekoppeld, hierbij verwijzend naar het succes van de textieloperatie. Iedereen zal met mij akkoord gaan dat het succes van het textielplan niet uitsluitend te wijten is aan het invoeren van een nieuw systeem van overheidsinbreng. Dergelijke techniek kunnen wij trouwens ook in Vlaanderen toepassen wanneer het gaat om kleinere eenheden, maar anderzijds – dit hebben wij in ons standpunt over de reconversie in ons advies duidelijk verwoord – moet dit samengaan met een goed beheer van de overheidsfinanciën. Deze techniek kan in bepaalde gevallen worden toegepast op voorwaarde dat belangrijke beslissingen worden getroffen in overleg met diegenen die in het kapitaal hebben geparticipeerd.

Dat zijn andere oriëntaties waardoor het principe van de non voting shares niet op de helling wordt gezet, maar kan worden aangepast volgens het reconversiecontract dat wordt afgesloten tussen de GIMV en de betrokken reconversiemaatschappij.

Een derde element van het overheids-optreden is de selectiviteit.

Wij zijn daartoe verplicht, al was het maar en vooral omdat de middelen van de overheid en van het Vlaams Gewest a fortiori veel te beperkt zijn. Vandaar dat wij van bij de aanvang in deze Executieve selectiever zijn opgetreden inzake de expansiewetgeving. Men mag er immers niet van uitgaan dat de expansiewetgeving verplicht tussenkomt. Er wordt alleen

Geens

een mogelijkheid geschapen voor de overheid iets te doen naargelang van de opties van haar beleid.

Bijgevolg past het volledig in ons beleid dat in vergelijking met vroeger bepaalde toelagen niet meer worden gegeven.

In dit verband kan het debat over ofwel fiscale maatregelen ofwel expansietoelagen worden gesitueerd. Dat debat heeft niet alleen directe economische implicaties, maar ook institutionele. Wanneer men de expansiewetgeving afschaft ontnemen men de Gewesten een bevoegdheid die zij krachtens de staatshervorming hebben, al gaat het niet alleen om een bevoegdheidsprobleem. De expansiewetgeving geeft ons belangrijke mogelijkheden die in veel gevallen noodzakelijk zijn om de industriële expansie te kunnen bevorderen.

Men moet elkaar hier niets wijsmaken. Men moet ook vergelijken met wat in andere landen gebeurt. Ik hoorde hier dikwijls verwijzen naar de Verenigde Staten, of dichterbij ons, Engeland of Nederland. De belangrijke industriële innovatie in de Verenigde Staten is evenwel tot stand gekomen dank zij overheidsbestellingen in de militaire sector, en het is de overdracht van deze nieuwe technologieën naar de burgerlijke sector die aan de grondslag ligt van die innovatie. Dat is eveneens een vorm van overheidssteun.

Wordt er gedacht aan onmiddellijke tussenkomst, dan kan ik verklaren dat wij geregeld worden geconfronteerd met buitenlandse kandidaat-investeerders, die ons attesten van andere, buitenlandse officiële autoriteiten overhandigen waaruit een expansiehulp blijkt die in vele gevallen hoger is dan bij ons. Dat betreft de landen rondom ons. Vaak wordt ervan beweerd dat zij een veel liberalere politiek voeren.

Voor een deel is het debat slecht gesteld.

Een verbetering van het algemeen fiscaal regime van de ondernemingen is natuurlijk een belangrijk incentive voor investeringen.

De overheid – en in dit geval de Vlaamse overheid – moet kunnen optreden volgens de specifieke behoeften van de streek. Deze behoeften zijn niet alleen sectorieel maar in belangrijke mate subregionaal.

Daarmee heb ik geantwoord op de vragen van de heer Willockx in verband met de institutionele overbouw waar wij naartoe gaan.

Als men even nagaat welke de opgesomde voordelen zijn, gaat het in vele gevallen om initiatieven die door de privé-sector worden genomen. Men kan niet tegen dit principe zijn. In bepaalde gevallen verrichten de ondernemers trouwens uitstekend werk en engageren zij de overheid niet.

Er is een behoefte aan begeleidingsmaatregelen die niet alleen door de overheid worden genomen maar ook uit privé-initiatief op gang worden gebracht.

In onze eigen sfeer gaan wij er inderdaad naar toe de bestaande GERV om te vormen tot een SERV. Op het einde van deze maand zal het advies van de bestaande GERV over het nieuwe voorstel in ons bezit zijn. Op grond daarvan kan de Executieve een beslissing nemen over de definitieve tekst die aan de Vlaamse Raad ter goedkeuring zal worden overgemaakt.

Hetzelfde geldt voor de Gewestelijke Investeringsmaatschappij. Deze maatschappij moet dank zij de verhoging van haar kapitaal belangrijke initiatieven kunnen nemen.

Het gaat niet op een gedeelte van onze eigen administratie over te brengen. De Dienst voor Nijverheidsbevordering wordt bijgevolg gelokaliseerd binnen onze eigen administratie.

Vanzelfsprekend werden andere openbare holdings opgericht, genre Invest en dergelijke. Momenteel worden besprekingen gevoerd die het ons mogelijk moeten maken dat wij in deze Invest en op dezelfde manier participeren als de nationale overheid, zodat de gewestelijke belangen worden gerespecteerd.

Dat is een belangrijke vooruitgang.

Inzake de nieuwe technologieën op de

diverse aspecten van het maatschappelijk leven weten wij allen dat de Derde Industriële Revolutie niet alleen maar een rol speelt bij een beperkt segment van de industriële ontwikkeling maar dat er algemene maatschappelijke implicatie zijn die trouwens op vele domeinen voorkomen.

Een ervan is die van het onderwijs, waarover de heer Debussere in sterke bewoordingen eergisteren heeft gesproken en waarover ook andere sprekers het woord namen.

Wij passen ons onvoldoende vlug aan aan nieuwe ontwikkelingen. Vandaar bestaat de noodzakelijkheid, ook in de onderwijsstructuur, deze nieuwe gegevens te doen doordringen en ons daaraan aan te passen. Dat vergt een aanzienlijke tijd. Voor bepaalde curricula zijn omgevormd en voor de jeugd in bepaalde richtingen is georiënteerd, verloopt heel wat tijd.

Ook de heer Ansoms heeft uitvoerig gewezen op bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen: quid met de vrije tijd, quid met de milieuzorg en met de sociale relaties die daaruit voortspuiten? Wij zijn daar niet blind voor en hebben een concreet initiatief genomen door de oprichting van de Stichting Technologie Vlaanderen, waarin de sociale partners vertegenwoordigd zijn en van waaruit deze ontwikkelingen kunnen worden onderzocht met het oog op het opmaken van beleids-suggesties voor de overheid om daar op adequate wijze op in te gaan.

Wij moeten er dan ook van uitgaan dat deze revolutie niet iets is dat wij ondergaan, maar dat wij zelf kunnen maken. Niet het ondergaan van de technologische revolutie maar het aanspreken van onze creativiteit en van ons dynamisme zullen ons ertoe brengen deze verschillende maatschappelijke aspecten duidelijk te onderkennen en mee in het beleid op te nemen.

Na deze vier hoofdthema's beantwoord ik nog een aantal „factuele” of meer concrete vragen die in de loop van dit debat werden gesteld. Zo stelde de heer Dupré vragen naar de afbakening van de reconversiezones. Het wetsontwerp bepaalt dat de reconversiezones moeten worden gekozen binnen de ontwikkelingszones, dat de

Geens

Executieve voorstellen moet doen en dat de beslissing moet worden genomen op basis van een eensluitend advies. De Executieve zal zeer binnenkort, zodra zulks door de Minister van economische zaken wordt gevraagd, dit advies uitbrengen.

Ik ga ervan uit dat, gelet op de beperktheid van de gebieden die nu reeds aangeduid zijn als ontwikkelingszone, de beste keuze erin bestaat dat de reconversiezones daarmee samen vallen. Op die manier heeft men de middelen om paritair in deze zones, gekenmerkt door de hoogste werkloosheid en door de grootste aangroei van de actieve bevolking, niet alleen de problemen van de ontwikkeling maar ook deze van de reconversie maximaal aan te pakken.

In verband met SERV heeft niet alleen de heer Willockx maar hebben ook de heren Dupré en Olivier vragen gesteld. De teksten werden behandeld op het niveau van de Executieve en voor advies overgemaakt aan de GERV.

Wij verwachten op het einde van de maand een antwoord daarop. Dan zal de normale procedure worden gevolgd: indiening bij de Raad van State en nadien een bespreking in de Vlaamse Raad. Ik hoop dat dit spoedig kan gaan om op die wijze te komen tot een logische structuur waarin alle economische en sociale aspecten met de sociale partners binnen de SERV kunnen worden besproken zodat ook het overleg met de uitvoerende macht kan tot stand worden gebracht in het kader van VESOC, dat binnen deze nieuwe structuur vanzelfsprekend ook duidelijk zijn plaats moet krijgen.

Over de toepassing van de expansiewetgeving heb ik reeds algemeen gesproken. Ik wil aan mevrouw Detiège zeggen dat een wijziging van deze wetgeving alleen maar mogelijk is door de nationale regering mits het akkoord van de Gewesten. Gelet op de ervaring die wij op dat stuk hebben is het vooruitzicht niet dat deze expansiewetgeving formeel, binnen afzienbare tijd, zal kunnen worden gewijzigd. Wij moeten deze wetgeving in een andere globale context plaat-

sen dan voorheen door een selectievere toepassing van de middelen die er zijn in opgenomen.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen in grote lijnen te hebben geantwoord op de interessante discussie die hier werd gehouden. Wat betreft de teksten van de ontwerp-resoluties wil ik nog het volgende zeggen. Ik heb duidelijk onderstreept dat wij in de Commissie een maximale inspanning hebben gedaan om tot teksten te komen waar iedereen kan achter staan. In de meeste gevallen is dat trouwens ook gebleken. Ik hecht eraan dat de voorliggende teksten ook in openbare vergadering zouden worden goedgekeurd. Te meer, daar de teksten moeten worden gezien in het kader van het geheel van de bespreking die daar tot stand is gekomen en dat zij op langere termijn een visie geven binnen het kader waaromtrent nieuwe concrete initiatieven moeten worden opgezet. Deze concrete initiatieven zullen door bepaalde decreten moeten worden begeleid. In de andere gevallen moet, binnen de bespreking van de Commissie of naar aanleiding van bepaalde acties, de Vlaamse Raad medezeggenschap hebben.

Laten we ervan uitgaan dat wij met dit document de algemene weg hebben aangetoond en dat wij een bepaalde continuïteit in het beleid hebben nagestreefd ongeacht wie dat beleid concreet voert. Wij hebben immers behoefte aan een algemene oriëntatie die een uitzicht geeft op de toekomst en ook aan de jonge mensen inzicht en hoop geeft in mogelijke ontwikkeling. Deze ontwikkeling in Vlaanderen is dank zij de hele actie die werd opgezet belangrijk en hoopvol. Daarvoor zijn voldoende indicaties aanwezig die door cijfers kunnen worden bevestigd. Wij moeten dit alleen consequent doorvoeren en het ingeslagen beleid verder zetten. **(Applaus bij de CVP en de PVV)**

De Voorzitter : Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, indien de Voorzitter het toelaat zou ik in mijn korte repliek tegelijk de amendementen die wij hebben ingediend nog-

maals willen verdedigen. **(Instemming)** Wanneer de Minister inzake de werkgelegenheid zegt dat de behoeften moeten worden bepaald en dat wij moeten nagaan hoe het onderwijs – de opleiding en de beroepsherscholing – moet gebeuren, wil ik er nogmaals voor pleiten dat dit gebeurt met gelijkheid voor man en vrouw, met recht op arbeid. Daarmee moeten wij rekening houden in een maatschappij die volop in evolutie is.

Inzake de regionalisering geven de elementen die u naar voren brengt ons, wat ons amendement betreft, in feite gelijk. U zegt dat daar waar de wetgeving van 1980 te vaag is, deze ruimer moet worden geïnterpreteerd; dat de Gewesten daarbij nauwer moeten worden betrokken; dat het wetenschappelijk onderzoek in feite nog niet geregionaliseerd is en daarvoor stappen moeten worden ondernomen. Dit zou tot uiting moeten zijn gekomen bij de reeds gehouden bespreking van het ontwerp van herstellwet in de Kamer. Maar daartoe bestaat voor de meerderheidspartij en nog de gelegenheid, in het kader van de bespreking van het ontwerp van herstellwet, in de Senaat. Uw uiteenzetting bevestigt wat wij ter zake zeggen en het bevestigt ook het amendement dat wij hebben ingediend.

Inzake de rol van de overheid hebt u erop gewezen dat deze rol belangrijk is, dat er stimulansen zijn en dat u ook de overheid laat participeren. Mijnheer de Minister, in dat verband willen wij nogmaals aandringen onze amendementen ter zake te bekijken en eventueel te overwegen om ze toch goed te keuren. Voornamelijk met betrekking tot de ontwerp-resoluties 13 en 21 menen we inderdaad dat dit amendement volledig strookt met de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve – stuk 21 (1981-1982) – Nr. 1 en van 21 januari 1982 – waarin onder meer wordt gezegd, inzake gelijkwaardigheid tussen het privé- en het openbaar initiatief, dat de GIMV meer als motor moet fungeren voor een vernieuwd industrieel beleid en als promotor voor nieuwe initiatieven, zowel openbare als gemengde. Wij menen dat, in het kader van deze beleidsverklaring, wij deze amendementen zeker kunnen verdedigen.

Detiège

Onze houding bij de stemming zal door uw antwoord mee worden bepaald.

Wanneer u zegt dat er een keuze te maken is tussen fiscale of expansiehulp, dat het ene niet zonder het andere kan gebeuren, maar dat de problemen voornamelijk inzake de Vlaamse raad institutioneel zijn, dan meen ik dat u hiermee ook bevestigt dat het op dit ogenblik de bedoeling is van de nationale regering, voornamelijk fiscale stimulansen te geven in plaats van expansiehulp om juist aan die Gewesten het recht te ontnemen zelf een industrieel beleid te voeren. Dit is in tegenstelling met wat wij hier in de Vlaamse Raad vragen.

U zegt dat inzake de hervorming van de instellingen er vooruitgang wordt gemaakt. Wij zijn akkoord dat de GERV zal omgevormd worden – zoals de heer Willockx trouwens heeft gezegd – maar wij hadden het liever gezien dat de Dienst voor Nijverheidsbevordering een studiedienst van de GIMV zou zijn omdat daar een beter gebruik zou kunnen worden gemaakt van de praktische ervaring van deze dienst in dat kader.

Wij hopen ook dat er werk zal worden gemaakt van de omschakeling van de Investen en dat de Vlaamse participatie daarin zal vergroot worden omdat, op die manier, ook de Vlaamse deelname zal verbeteren en daardoor de ontmanteling of het beperken van de bevoegdheid van de GIMV zal worden tegengegaan.

In verband met de afbakening van de reconversiezones betreuren wij dat in deze formulering men bij deze zones bijvoorbeeld de Rupelstreek niet kan betrekken omdat de ontwikkelingszones moeten samenvallen. Ik meen evenwel dat wij hier op dit vlak in de Vlaamse raad niet veel kunnen veranderen.

Met betrekking tot de amendementen wil ik uw aandacht nogmaals vestigen op ons amendement tot toevoeging van een nieuwe ontwerp-resolutie 28.

Wij stellen er zeer sterk prijs op dat de Vlaamse regering regelmatig de be-

voegde Commissie van de Vlaamse Raad zou informeren en de nodige discussies zou aangaan over het te voeren en het gevoerde industrieel beleid en dat de Vlaamse Raad regelmatig de conceptie en de uitvoering van het industrieel beleid in Vlaanderen zou evalueren en desgevallend bijsturen. Trouwens, dit is één van de zaken in verband met de welke de heer Dupré een uiteenzetting heeft gehouden. Wij menen dat ter zake een unanimitéit zou moeten mogelijk zijn. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer 0. Van Ooteghem (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de Voorzitter van de Vlaamse regering heeft een poging gedaan om een volledig antwoord te verstrekken. Hij heeft er zich niet van af gemaakt met enkele gemeenplaatsen. Ik dank hem daarvoor. Toch wil ik even repliceren op zijn standpunt over de regionalisering. Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, over het niet uitvoeren van de wetten op de staatsvorming, over het te traag overhevelen van de hefbomen van het industrieel beleid, over het niet betrekken door de centrale overheid van de Vlaamse regering bij zaken met een gemengde bevoegdheid, over het scheeftrekken van de kredieten voor het wetenschapsbeleid zijn al de Vlaamse partijen het toch eens. Zij vinden dat het zo niet verder kan en niet verder mag. Dat staat in de ontwerp-resoluties, akkoord. Wat echter niet geloofwaardig overkomt, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse regering, is die afstandelijkheid in uw antwoord ten opzichte van de centrale regering. U doet alsof die regering ergens op een andere planeet regeert, alsof u met die regering helemaal geen contact heeft. U kent toch een zekere mijnheer Martens, u kent toch een zekere mijnheer Eyskens. Ik denk toch dat u die mensen af en toe ergens ontmoet. Dat zijn voor u geen onbekenden. Ik twijfel niet aan uw goede intenties, maar ik wil er zoals mevrouw Detiège de nadruk op leggen dat u volgende week in de Senaat bij de stemming uw ongenoegen kan laten blijven over wat in deze Staat aan het gebeuren is. Uw partij, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, behoort toch ook tot de centrale

regering, heeft inspraak, en wanneer zij niet wil dat het op die manier verder gaat dan heeft zij toch de middelen om daar iets aan te veranderen. Conclusie, ik kan niet anders dan te besluiten met mijn besluit bij de algemene bespreking : DIRV, akkoord, maar ook durf. **(Applaus bij de VU en de SP)**

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Bij de ontwerp-resoluties is er allereerst een amendement van de heer Van Ooteghem, luidende als volgt : „In de tekst van de beleidsnota en van de ontwerp-resoluties, met uitzondering van de titel, de woorden „Vlaamse regering”. Dit amendement heeft betrekking op verschillende ontwerp-resoluties. Mijnheer Van Ooteghem, u stelt een wijziging voor aan de beleidsnota. Dat lijkt mij nogal moeilijk, want deze beleidsnota gaat uit van de Executieve. Daarover wordt niet gestemd. Wij stemmen slechts over de ontwerp-resoluties. U kunt wel uw amendement verdedigen bij de ontwerp-resoluties.

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer 0. Van Ooteghem (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik zou vooraf een algemene opmerking willen maken, die ook in de Commissie werd geformuleerd. In de tekst van de beleidsnota en van de ontwerp-resoluties wordt overal de woorden „Vlaamse Executieve” gebruikt, terwijl er in het Nederlandse taalgebruik en bij de man in de straat steeds sprake is van „Vlaamse regering”. Jan Modaal geeft geen boodschap aan „de Vlaamse Executieve”. Ik vrees dan ook dat er een vervreemding zal ontstaan tussen de Vlaamse instellingen en de gewone man die het allemaal niet meer begrijpt. De woorden „Vlaamse Executieve” zijn nu eenmaal wettelijk vastgelegd. Daarom pleit ik ervoor dat met uitzondering van het opschrift de woorden „Vlaamse Executieve” in de tekst van de beleidsnota en in de ontwerp-resoluties telkens worden vervangen door de benaming „Vlaamse regering”. Deze benaming is trouwens al erg ingeburgerd en zelfs de Vlaamse regering gebruikt ze te pas en te onpas. Gisteren

Van Ooteghem

nog sprak de heer Akkermans over „de Vlaamse regering”. De heer Geens deed hetzelfde. Laten wij in godsnaam de spraakverwarring niet ten top drijven en niet terugkeren naar „de Vlaamse Executieve”. Ik vraag de instemming van alle fracties hiervoor en zou het totaal verkeerd vinden indien wij deze oude benaming zouden behouden. Wanneer wij het hierover niet eens kunnen worden, dan vraag ik de stemming over het principe.

De Voorzitter : Het is evenwel een amendement op de ontwerp-resoluties, mijnheer Van Ooteghem. In een andere vorm kan ik het moeilijk aanvaarden.

De heer 0. Van Ooteghem : Ik ga daarmee akkoord, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : De Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wij hebben hierover in de Commissie gesproken. In de oorspronkelijke teksten van de ontwerp-resoluties komen beide benamingen voor. Er werd gezegd dat er een eensluidende benaming moest worden gebruikt. Vermits het hier gaat om een officieel document en vermits „Executieve” de officiële benaming is, heeft de Commissie geopteerd voor het gebruik van het woord „Executieve”.

De Voorzitter : De heer Dhoore heeft het woord.-.

De heer L. Dhoore : Mijnheer de Voorzitter, ik ga akkoord met de argumentatie van de Voorzitter van de Vlaamse regering. Ik zou het echter betreuren indien hierover geen akkoord kon worden bereikt in de Vlaamse Raad. Daarom zou ik willen vragen wat u ons in uw wijsheid adviseert. Ik heb zelf dit probleem opgeworpen in de Commissie. Ik vind het immers logisch dat steeds dezelfde term wordt gebruikt. De uitdrukking „Vlaamse regering” zou mij helemaal niet storen.

De Voorzitter : Ik kan uw gevoelens bij treden, mijnheer Dhoore. Indien u

mijn advies vraagt, ben ik echter verplicht te adviseren de wettelijke term te gebruiken. In de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt – helaas – gesproken over de „Executieve”.

Mijnheer Van Ooteghem, dringt u aan op het behoud van uw amendement ?

De heer 0. Van Ooteghem : Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : Dan wordt de stemming over uw amendement aangehouden. Wij zullen echter eenmaal stemmen voor alle ontwerp-resoluties samen.

1. Uitgangspunten

Bij het voeren van een vernieuwd industrieel beleid in Vlaanderen dient men uit te gaan van een aantal belangrijke overwegingen.

1. De Westerse economieën – en zeker de Vlaamse economie als één der meest open economieën ter wereld – worden geconfronteerd met diepgaande structurele wijzigingen. De economische recessie, die gepaard gaat met een vertraagde zelfs negatieve groei van produktie en handel in de meeste geïndustrialiseerde landen, verscherpt de concurrentie, vertraagt de investeringen en mondt uit in ontwrichte openbare financiën. De recessie en de structurele onevenwichten in de Vlaamse economie veroorzaken ook in Vlaanderen massale werkloosheid.

Zijn er opmerkingen omtrent ontwerp-resolutie 1 ? **(Nee)**

2. De industrie is ook voor de Vlaamse economie het draagvlak van de welvaart. Hoge toegevoegde waarde, hoge produktiviteit en zowel kwantitatief als kwalitatief hoge exportprestaties moeten borg staan voor tewerkstelling en inkomen voor de Vlaamse bevolking.

Op deze ontwerp-resolutie is er een amendement ingediend door de heer De Batselier en mevrouw Detiège dat luidt als volgt :

De volgende zin toevoegen :

„Het is evenwel noodzakelijk dat onze

produktie van goederen en diensten gebaseerd wordt op basis van huidige en toekomstige behoeften.”

Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, er moet niet zomaar worden geproduceerd, maar wel op basis van de huidige en toekomstige behoeften. Daarom stellen wij voor deze zin toe te voegen.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

3. Gezien de groei van de actieve bevolking, het hoge peil van de werkloosheid in ‘t algemeen en van de jeugdwerkloosheid in het bijzonder en de structuur van de Vlaamse economie, is een vernieuwd industrieel beleid de hoofdfactor van het streven naar een betere en grotere werkgelegenheid in Vlaanderen. Maar het werkgelegenheidsprobleem zal daarnaast ook andere maatregelen inzake een economisch verantwoorde herverdeling van arbeid en inkomen en inzake parallelle tewerkstelling vergen.

Op deze ontwerp-resolutie is er een amendement voorgesteld door de heer De Batselier en mevrouw Detiège dat luidt als volgt :

Op de voorlaatste regel de woorden „arbeid en inkomen” vervangen door de woorden „arbeid, inkomen en vermogen”.

Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, wanneer wij toch naar de herverdeling van arbeid en inkomen gaan, wensen wij ook de vermogens hierbij te betrekken. In de ons omringende landen bestaan vermogensbelastingen en wij zijn de mening toegedaan dat de vermogens hieraan moeten worden toegevoegd.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik wil vragen dat men blijft bij de tekst van de Commissie. De vermogensbelasting is een zaak van fiscale aard en behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de nationale rege-

Geens

ring. Wij mogen de zaken niet vermengen en ons niet uitspreken over zaken waarvoor wij niet zijn bevoegd. De Commissie heeft ons trouwens op dat stuk gevolgd.

Wat het vorige amendement betreft – en het spijt mij zeer voor de toevoeging – zijn wij ervan uitgegaan dat er bepaalde evaluaties waren ten opzichte van bepaalde producties. Wij moeten de Vlaamse economie situeren in een meer globale context. Bijgevolg zijn „behoeften” gegevens van de internationale markt en daarop moeten wij ons situeren.

Op de toekomstige behoeften heeft men absoluut niet de oriëntering dat men van daaruit eigen gegevens kan opleggen in die richting.

De Voorzitter : Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : De argumenten die u aanhaalt, wat de vermogens betreft, gelden ook voor het inkomen. Dan zouden wij deze formule ook moeten schrappen en zouden wij ook niet over herverdeling van inkomsten moeten spreken.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Men spreekt van arbeid die onmiddellijk aanleiding geeft tot inkomen, terwijl het vermogen een andere bevoegdheid betreft. Het bevoegdheidsprobleem is zeer duidelijk afgelijnd. Het is niet de bevoegdheid van de Vlaamse beleidsinstanties in de vermogensverdeling op te treden.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

4. Vlaanderen beschikt onbetwistbaar over troeven op basis waarvan het succesvol structurele aanpassingen kan doorvoeren. Het heeft een dynamische, goed geschoolde bevolking, een groeiende industriële productie, een uitstekende geografische ligging en een sterke exportpositie.

Geen opmerkingen ? **(Nee)**

5. Niettemin zal de toekomst van de

industrie in Vlaanderen in het gedrang komen als de produktietechnieken en het productie- en exportpakket de evolutie in de wereldeconomie niet op de voet volgen.

Geen opmerkingen ? **(Nee)**

6. De Vlaamse overheid is zich bewust van de kansen en de bedreigingen van de industrie in Vlaanderen en wil onder eigen verantwoordelijkheid en met een geeigende aanpak versneld die industriële toekomst van Vlaanderen voorbereiden en veilig stellen.

Geen opmerkingen ? **(Nee)**

7. Het industrieel beleid dient gekaderd te worden in een breed sociaal-economisch programma dat als doelstelling heeft bij te dragen tot een optimale werkgelegenheid langs exportgeleide groei en verhoogde afzetmogelijkheden op de binnenlandse markt. Dit programma dat wordt opgesteld en uitgevoerd na overleg met de sociale gesprekspartners, bevat de doelstellingen, de algemene beleidslijnen en de in te zetten middelen van de gewestelijke economische en sociale politiek.

Op deze ontwerp-resolutie werd er een amendement ingediend door de heer De Batselier en mevrouw Detiège dat luidt als volgt :

„Op de tweede en vijfde regel het woord „programma” vervangen door het woord „plan”.

Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar de discussie in de Commissie. Wij menen dat de term „programma” niet hetzelfde uitdrukt als het woord „plan”. Vandaar dat wij het woord „plan” opnieuw wensen in te voeren.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Wij hebben in de Commissie duidelijk uiteengezet dat de term „programma” veel ruimer is dan de term „plan”, en dat wij in de aanhef van deze ontwerp-resolutie de term „programma”, die een grotere lading dekt, verkiezen.

De Voorzitter : De stemming over dit

amendement wordt aangehouden.

8. De staatshervorming van 1980 heeft een juridisch kader geschapen voor een gewestelijk industrieel beleid. Zij kan haar volle betekenis slechts krijgen indien zij snel en coherent wordt uitgevoerd en indien aan de talrijke bevoegdheidsconflicten een einde wordt gesteld. Hierdoor zou het globaal economisch beleid aan efficiëntie winnen.

Op deze ontwerp-resolutie werd een amendement ingediend door de heer Van Ooteghem dat luidt als volgt :

„De staatshervorming van 1980 heeft een juridisch kader geschapen voor een gewestelijk industrieel beleid. Zij wordt evenwel traag en onsamenvattend uitgevoerd, er ontstaan talrijke bevoegdheidsconflicten waardoor een gewestelijk beleid bemoeilijkt wordt.”

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, in de oorspronkelijke tekst staat dat de staatshervorming traag en onsamenvattend wordt uitgevoerd en dat er daardoor talrijke bevoegdheidsconflicten ontstaan waardoor een gewestelijk beleid wordt bemoeilijkt. Dat is een vaststelling waarmee iedere Vlaming het eens is. Het is een kritische benadering van het beleid, maar wanneer de Vlaamse Raad niet eens een kritisch geluid mag laten horen, dan vraag ik mij af waarom wij hier samen zijn.

Ik meen dat de tekst moet worden behouden zoals hij oorspronkelijk door de Vlaamse regering is opgesteld en met een zeer grote meerderheid werd goedgekeurd. Ik vraag mij af waarom wij hier telkens met stroop moeten schrijven in plaats van met inkt.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik ben het met deze interpretatie niet eens. De tekst die bij amendement is ingediend was inderdaad de oorspronkelijke tekst van de Vlaamse Executieve. In de Commissie werd er echter op gewezen dat er geen kritiek moest uitgeoef-

Geens

fend worden op het beleid dat elders werd gevoerd, maar dat wij positief moesten formuleren wat wij willen. Dat is de nieuwe versie, die voldoende stevig is. Wij wensen dat snel en coherent uitvoering wordt gegeven en dat de bevoegdheidsconflicten worden beslecht, zodat het globaal economisch beleid ook aan efficiëntie kan winnen.

De Voorzitter : De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer 0. Van Ooteghem : Heeft de Voorzitter van de Vlaamse Executieve dit met zijn collega's besproken, of is dat zijn persoonlijk standpunt ?

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Ik heb mijn collega's niet geconsulteerd. Dit is mijn persoonlijk standpunt in de zin dat ik mij na de bespreking van de nieuwe tekst in de Commissie, aangesloten heb bij de opvatting van de commissieleden.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

Bij amendement hebben de heer De Batselier en mevrouw Detiège een nieuwe ontwerp-resolutie 8bis voorgesteld dat luidt als volgt :

Een nieuwe ontwerp-resolutie 8bis invoegen luidend als volgt :

„De Vlaamse Raad stelt vast dat binnen de nationale regering een tendens bestaat om diverse problemen rond het industrieel beleid opnieuw nationaal aan te pakken, zonder het akkoord van de Gewesten.”

Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, collega's, conform de repliek van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve van zoëven moeten wij er op aandringen dat de tendens die bij de nationale regering bestaat om de diverse problemen rond het industrieel beleid opnieuw naar zich toe te trekken, wordt tegengegaan.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, algemeen kan vastgesteld worden dat men inderdaad in die richting gaat. De Raad heeft echter niet als opdracht zich over het beleid van de nationale regering uit te spreken. Door de uitvoering van de nieuwe versie van resolutie 8 kan deze kritiek wegvallen. Dit heb ik zoëven duidelijk toegelicht.

De Voorzitter : Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, in ons amendement staat enkel „De Vlaamse Raad stelt vast...“. Dit is precies hetzelfde als wat de Minister heeft gezegd.

Minister G. Geens : Men kan allerlei vaststellingen doen. Hier gaat het echter over een document waarin een beleid wordt uitgestippeld en waarin wordt aangegeven in welke richting wij willen gaan. Dit heeft niets te maken met vaststellingen ten aanzien van andere beleidsinstanties. Wij bepalen hier uitsluitend onze politiek.

De heer 0. Van Ooteghem : Die vaststellingen zijn toch toegelaten.

Minister G. Geens : Daarover gaat het niet. De vraag is, of dat in de ontwerp-resoluties moet worden opgenomen.

De heer N. De Batselier : Mijnheer de Minister, in het eerste deel van de ontwerp-resoluties gaat het toch over vaststellingen ? In de Commissie heeft men trouwens tegen ons amendement het bezwaar ingeroepen dat het ging om een appreciatie terwijl men enkel vaststellingen mag formuleren. Wij hebben dan ook ons amendement in die zin gewijzigd en dezelfde woorden gebruikt als de Voorzitter van de Vlaamse Executieve in de Commissie heeft gedaan. Als wij dat nu omzetten in een ontwerp-resolutie lijkt het ons toch logisch dat de Voorzitter van de Vlaamse Executieve daarmede moet kunnen akkoord gaan.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Voorzitter, ik zou daar willen aan toevoegen, indien wij dat zelfs niet mogen doen, dit een bewijs is van de

inmenging van de centrale overheid in onze werkzaamheden.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

II. Basisopties

9. Het industrieel beleid van de Vlaamse Executieve omvat het geheel van maatregelen en instrumenten met het oog op de verhoging en verbetering van de industriële productie, de afzet en de werkgelegenheid. Vermits in het kader van de gewestbevoegdheden de impact op de onderscheiden elementen van de kostenstructuur van de ondernemingen en de verdeling van arbeid en inkomen eerder beperkt is, ligt het actieterrein van de Vlaamse overheid vrijwel uitsluitend op het vlak van de structuurvernieuwing die moet leiden tot nieuwe, economisch productieve werkgelegenheid.

Op deze ontwerp-resolutie werd er een amendement ingediend door de heer De Batselier en mevrouw Detiège dat luidt als volgt :

„Op de laatste regel na het woord „productieve“ de woorden „en maatschappelijk zinvolle“ invoegen.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, ook hier verwijs ik naar de discussie in de Commissie, waar wij erop aandrongen dat de werkgelegenheid niet alleen economisch productief moet zijn maar ook maatschappelijk zinvol.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, wij hebben in het verslag geantwoord.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

10. Het openbaar industrieel initiatief op gewestelijk vlak en de andere aspecten van het industrieel beleid moet tot de exclusieve bevoegdheid van de Gewesten behoren binnen het raam van de economische en monetaire unie in België.

Voorzitter

Hierop heeft de heer Van Ooteghem een amendement ingediend dat luidt als volgt :

Ontwerp-resolutie 10 vervangen door wat volgt :

„10 Het industrieel beleid moet in al zijn aspecten tot de exclusieve bevoegdheid van de Gewesten behoren in het kader van de economische en monetaire unie in België.

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, het gaat hier weer om een oud zeer. De bedoeling van mijn amendement is eenvoudigweg de oorspronkelijke tekst, zoals de Vlaamse regering hem aan de Commissie heeft voorgesteld, terug in te lassen. Als men dat nog te extreem vindt dan vraag ik mij af waartoe dit zal leiden. De tekst „in het kader van de economische en monetaire unie van België” is toch heel duidelijk. Na een lange discussie had men een tekst gebrouwd waar men alle kanten mee uitkan. Ik pleit nochtans voor het herstel van de oorspronkelijke en, volgens mij, zeer gematigde tekst.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik wil erop wijzen dat deze tekst duidelijker is dan de oorspronkelijke omdat er in de eerste tekst gewoon gesproken is over het industrieel beleid in al zijn aspecten. De wet van 8 augustus 1980 is op dat stuk duidelijk : „Het openbaar industrieel initiatief op gewestelijk vlak”. Er is ook een openbaar initiatief mogelijk op nationaal vlak maar dat behoort niet tot onze bevoegdheid. Wij hebben dus de tekst overgenomen van de wet van 8 augustus 1980. De andere aspecten, dus al wat met het industrieel beleid te maken heeft, slaan uitsluitend op de gewestelijke bevoegdheid. Dit is een duidelijke oppuntstelling van de tekst.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

II. Om deze bevoegdheid te kunnen

uitoefenen dienen alle daartoe voorziene middelen, gelijktijdig met de bevoegdheden, aan de Gewesten overgedragen te worden in uitvoering van de wetten op de staats Hervorming van 1980.

Geen opmerkingen ? **(Nee)**

12. Het Vlaams industrieel beleid zal binnen een evenwichtig geheel van maatregelen enerzijds gericht op herstructurering en versterking van bestaande en anderzijds op stimulering van nieuwe activiteiten, de klemtoon leggen op de noodzakelijke versnelde industriële producten en produktiemethoden met voldoende groeikansen. Deze prioriteit vereist een zekere selectiviteit van de schaarse middelen en verwaarloost geenszins de hernieuwing binnen de traditionele sectoren en produkten.

Renovatie, reconversie, innovatie en vernieuwing zijn begrippen die economisch dezelfde betekenis hebben : zij strekken ertoe het industrieel potentieel te ontwikkelen en finaal - zowel direct als indirect - nieuwe en duurzame werkgelegenheid tot stand te brengen.

De overheid zal deze vernieuwing begeleiden en oriënteren in een globaal sociaal-economisch programma waarbij optimaal rekening wordt gehouden met alle aspecten van het welzijn van de Vlaamse bevolking en waarin de doelstellingen, de beleidslijnen en de middelen van een industriële politiek, na overleg met de sociale gesprekspartners, vervat zijn.

Op deze ontwerp-resolutie werd een amendement ingediend door de heer De Batselier en mevrouw L. Detiège dat luidt als volgt :

In het derde lid op de eerste twee regels de woorden „De overheid zal deze vernieuwing begeleiden en oriënteren in een globaal sociaal-economisch programma” vervangen door de woorden „De overheid zal binnen een marktcorrigerend voluntaristisch industrieel beleid deze vernieuwing begeleiden, oriënteren en sturen in een globaal sociaal-economisch plan”.

Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de

Voorzitter, wij willen met ons amendement duidelijk maken in verband met de planning dat wij niet tevreden zijn met de formulering dat de overheid de vernieuwing zal begeleiden en oriënteren. Wij wensen dat de tekst zou worden aangevuld als volgt : „De overheid zal binnen een marktcorrigerend voluntaristisch industrieel beleid deze vernieuwing begeleiden, oriënteren en sturen in een globaal sociaal-economisch plan.”

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, wij hebben daarover uitvoerig gediscussieerd. Wij moeten de tekst zien in samenhang met ontwerp-resolutie 13, waar voor samenwerking met de industrie wordt gepleit. Ik vraag dus dat de tekst zoals hij door de Commissie werd aangenomen, wordt behouden.

De Voorzitter : De stemming over het amendement wordt aangehouden.

13. De Vlaamse overheid wil een industrieel beleid voeren na overleg en in samenwerking met de industrie, zowel werkgevers als werknemers. De Vlaamse overheid zal op selectieve wijze privé-initiatieven stimuleren. Indien nodig en bij voorkeur in samenwerking met de privé-sector zal de Vlaamse overheid zelf actief aan de vernieuwing participeren door het nemen van eigen initiatieven.

Op deze ontwerp-resolutie werd een amendement ingediend door de heer De Batselier en mevrouw Detiège dat luidt als volgt :

De laatste zin vervangen door wat volgt : „Gelij kwaardig aan de privé-initiatieven zal de Vlaamse overheid ook zelf aan de vernieuwing participeren door het nemen van eigen initiatieven.”

Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mevrouw de Voorzitter, hier wensen wij de ontwerp-resolutie aan te passen aan de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve en de woorden „Indien nodig...” vervangen door „Gelij kwaardig aan de privé-initiatieven...”.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik heb daarop reeds geantwoord in mijn algemene repliek.

De heer N. De Batselier : Het zou belangrijk zijn te weten of dit een afzwakking is van de beleidsverklaring ja of neen.

Minister G. Geens : Neen, ik heb dat toch duidelijk gezegd. Ik heb gezegd dat wij daar geen schoolkwestie willen van maken en dat wij duidelijk bij prioriteit opteren dat de privé-sector zijn verantwoordelijkheid moet opnemen. Wanneer het hierover gaat zeggen wij bij voorkeur „en met”, zoals in de tekst vermeld staat.

De heer N. De Batselier : In feite blijft u dus achter de gelijkwaardigheid staan.

Minister G. Geens : Dat is in algemene zin ook in de beleidsverklaring opgenomen.

De Voorzitter : De stemming over het amendement wordt aangehouden.

SP-Volksvertegenwoordiger F. Willockx bij de bespreking van de ontwerp-resoluties tot besluit van de beleidsnota DIR V-actie

14. Het instrumentarium waarover de Vlaamse overheid beschikt om het industrieel beleid te ondersteunen en te richten, zal meer gecoördineerd, meer doorzichtig en toegankelijk gemaakt worden.

Geen opmerkingen ? **(Neen)**

15. Alhoewel het onderwijs duidelijk ook ruimere oogmerken heeft dan het louter economisch-industriële, zijn het onderwijs, en in het bijzonder het wetenschappelijk onderzoek (zowel toegepast als fundamenteel), belangrijke pijlers van de industriële vernieuwing die zich opdringt.

De staatshervorming van 1980 moet worden uitgevoerd wat betreft de overheveling van de middelen inzake toegepast wetenschappelijk onderzoek en onderwijs (tweede-kansonderwijs, sociale promotie).

Het onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek moeten als een samenhangend pakket aan de Gemeenschappen en Gewesten worden overgedragen.

De Vlaamse overheid wil het wetenschappelijk onderzoek beter, beter gecoördineerd en meer in samenwerking met de Vlaamse industrie uitbouwen om het aldus te activeren en beter te valoriseren.

Het onderwijs moet in nauwe samenwerking met het wetenschappelijk onderzoek en met het Vlaamse bedrijfsleven voldoende snel kunnen inhaken op de nieuwe noden van het vernieuwd industrieel beleid.

Bij scholing, omscholing van leerkrachten en werknemers, aanpassing van de curricula, oprichting van nieuwe richtingen en opties ter vervanging van structuren en opleidingen zonder toekomstperspectieven, zijn noodzakelijk.

Geen opmerkingen ? **(Neen)**

16. De Vlaamse overheid zal in de domeinen waar ze bevoegd is, ook in het kader van het vernieuwd industrieel beleid, een actief buitenlands beleid voeren. Het economisch buitenlands beleid van de nationale regering en van de gewestelijke regering moet worden gecoördineerd.

Op ontwerp-resolutie 16 heeft de heer Van Ooteghem volgend amendement ingediend :

Ontwerp-resolutie 16 vervangen door wat volgt :

„De Vlaamse overheid zal in de domeinen waar ze bevoegd is, ook in het kader van het vernieuwd industrieel beleid, een actief buitenlands beleid voeren.”

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, bij de oorspronkelijke tekst : „De Vlaamse overheid zal in de domeinen waar ze bevoegd is, ook in het kader van het vernieuwd industrieel beleid, een actief buitenlands beleid voeren” is op verzoek van de „Blauwe Versnelling” een addendum gekomen, waarin staat : „Het economisch buitenlands beleid van de nationale regering en van de gewestelijke regering moet worden gecoördineerd”.

Ik wens ten eerste te stellen dat men, indien men toch zo formalistisch is, niet tot de Belgische regering kan zeggen, noch opleggen dat zij moet coördineren. Dat ligt niet in onze bevoegdheid.

Ten tweede, wanneer die tekst wordt behouden, wordt het buitenlands beleid van de Vlaamse regering afhankelijk gemaakt van die coördinatie waardoor wij onszelf die beperking opleggen. Indien de Belgische regering, zoals wij dat de laatste tijd hebben meegemaakt, in hoofdte van Minister Tindemans, niet bereid is tot coördineren en zich van onze ontwerp-resolutie niets aantrekt, is deze ook onuitvoerbaar.

Ik pleit er ten stelligste voor dat addendum er niet bij te voegen en de oorspronkelijke tekst, zoals de Vlaamse regering deze heeft ingediend, te behouden.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Ik vraag het behoud van de tekst omdat een betere coördinatie de efficiëntie van ons buitenlands beleid wel versterkt.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

17. De economie moet voldoende soepel zijn om zich aan te passen aan de gewijzigde randvoorwaarden die worden opgelegd door een preventief en efficiënt milieubeleid.

Geen opmerkingen ? (Neen)

III. Concrete beleidsaspecten

Inzake regionalisering

18. Vlaanderen moet volwaardig en op autonome wijze een coherent industrieel beleid kunnen voeren. Daar toe is het volgende nodig.

- Op korte termijn dienen de wetten van 8 en 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen volledig uitgevoerd te worden. In dit kader moeten dringend de hefboomen van het industrieel beleid, het toegepast wetenschappelijk onderzoek, en de investerings- en commerciële politiek geregionaliseerd worden.

Deze hefboomen zijn onder meer :

- de kredieten en instellingen voor toegepast wetenschappelijk onderzoek (IWONL, Prototypes, R & D-contracten, initiatieven en fondsen inzake toegepast wetenschappelijk onderzoek in sector nieuwe technologieën) ;

-overheidsmiddelen voor investeringen in geregionaliseerde sectoren : Investes, FIV, NIM, Participatiefonds voor KMO's, landbouwkredieten ;

-kredieten en instellingen ter bevordering van de buitenlandse handel : BDBH, Fonds voor Buitenlandse Handel, Copromex, Leningen van Staat tot Staat, Nationale Delcredere Dienst... . Deze kredieten en instellingen met een internationale dimensie moeten verder naar de Gewesten gedecentraliseerd worden.

- De middelen voorzien ter uitvoering van de opsloringsprogramma's moeten in verhouding tot het gewestelijk aandeel in de werkloosheid aan de Gewesten overgedragen worden.

- De Gewesten dienen betrokken te worden bij de compensatiebestellingen en de industriële implicaties van

de overheidsbestellingen.

- De Gewesten en Gemeenschappen dienen hun bevoegdheden op internationaal vlak volwaardig te kunnen uitoefenen.

- Indien deze voorwaarden op korte termijn vervuld worden, moeten, om een coherent regionaal industrieel beleid te kunnen voeren, onder meer :

- de zogenaamde nationale sectoren geregionaliseerd worden zowel inzake bevoegdheid als inzake financiering ;

- het onderwijs onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen ressorteren ;

- de Gewesten en Gemeenschappen betrokken worden bij het vastleggen van het algemeen economisch normatief kader dat onder de nationale bevoegdheid blijft behoren en bij het nationaal openbaar investeringsprogramma.

De Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve, na raadpleging van de sociale gesprekspartners, zullen op basis van de in deze resoluties opgenomen beginselen een globaal actieplan uitwerken om samen een autonoom en samenhangend industrieel beleid op gewestelijk vlak te kunnen voeren door een volledige en correcte uitvoering van de staatshervorming van 1980.

Op deze ontwerp-resolutie werd een amendement ingediend door de heer De Batselier en mevrouw Detiège dat luidt als volgt :

Vóór het laatste lid een nieuw lid invoegen luidend als volgt :

„Het basisbeginsel van de koppeling van meer autonomie aan een eigen financiële verantwoordelijkheid voor de regio's, onderstelt voor de Vlaamse Raad evenwel duidelijk het uitwerken van een welbegrepen, doorzichtige en wederkerige nationale solidariteit.”

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik verwijs naar de bespreking in de Commissie. Ik meen dat de tekst voor zichzelf spreekt.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

Inzake het industrieel beleid in Vlaanderen

19. Een passende vernieuwing en expansie op kwantitatief en kwalitatief vlak moet nagestreefd worden in alle industriële sectoren en ondernemingen wat produkten en produktiemethoden betreft.

Geen opmerkingen ? (**Neen**)

20. De Vlaamse Executieve onderstreept dat en vernieuwd industrieel beleid moet kaderen in een globale en evenwichtige aanpak van alle sociale, maatschappelijke en economische aspecten van de ontwikkeling van Vlaanderen.

Daartoe moeten ook bepaalde aspecten van het onderwijsbeleid, de beroepsopleiding, de sociale en maatschappelijke aspecten van de invoering van nieuwe technologie in de SERV - in het bijzonder in de Stichting Technologie Vlaanderen - in het VESOC en door de overheid zelf op een permanente wijze onderzocht, in de industriële vernieuwing ingeschakeld en op elkaar afgestemd worden.

21. Dit beleid vanwege de overheid kan diverse actieterreinen bestrijken.

Informeren en sensibiliseren

De overheid zal alle verantwoordelijken op diverse beleidsniveaus motiveren om mee te werken aan de industriële vernieuwing in Vlaanderen en hen informeren over nieuwe mogelijkheden inzake produkten, produktietechnieken, markten en maatschappelijke gevolgen.

Ondersteunen

De overheid zal op selectieve wijze industriële vernieuwing en expansie ondersteunen. Prioritair zullen de ondersteuningsinspanningen gericht worden op industriële bedrijvigheden die een hoge toegevoegde waarde en leefbare werkgelegenheid kunnen creëren en op regio's met grote tewerkstellingstekorten. Deze selectieve ondersteuningspolitiek kan diverse vormen aannemen : subsidie, fiscale stimuli, participatie, contracten, leningen enzovoort, en dit in de diverse stadia van de industriële bedrijvigheid (onderzoek en ontwikkeling, in-

Voorzitter

vestering, commercialisering). De Vlaamse overheid wil tevens bijdragen tot een beter en meer toekomstgericht management van de ondernemingen in Vlaanderen.

Industrieel overheidsinitiatief

Omwille van het strategisch belang (bevorderen en beveiligen van de industriële toekomst van Vlaanderen) bij gebrek aan voldoende privé-initiatieven kan de overheid, bij voorkeur in samenwerking met de privé-sector, eigen initiatieven ontwikkelen inzake prospectie, onderzoek, investeringen en commercialisering. De GIMV zal mede als motor fungeren van een vernieuwd industrieel beleid door nieuwe toekomstgerichte industriële activiteiten te ontwikkelen en te exploiteren.

Op deze ontwerp-resolutie werd er een amendement ingediend door de heer De Batselier en mevrouw Detiège dat luidt als volgt :

In de eerste zin op de tweede en derde regel de woorden „bij gebrek aan voldoende privé-initiatieven” weglaten en op de derde regel de woorden „bij voorkeur” vervangen door de woorden „al dan niet”.

Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar de discussie over ontwerp-resolutie 13.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

22. De Vlaamse Executieve zal een Vlaams Planbureau uitbouwen teneinde via planning op middellange en lange termijn de coherentie en de continuïteit van het industrieel beleid te verzekeren.

Het Vlaams plan zal kwalitatief en kwantitatief de grote na te streven doelstellingen van de Vlaamse Gemeenschap vastleggen.

Daartoe zal men op regionaal vlak de vereiste gegevens dienen te verzamelen en te verwerken. Het plan zal voor overleg aan de sociale gesprekspartners voorgelegd worden waarna de Vlaamse Raad erover beslist.

Het plan zal tot stand komen via samenwerking en inbreng van de economische instellingen in het Vlaamse Gewest werkzaam en als referentiebasis dienen voor de uitvoering en de evaluatie van het gewestelijk industrieel beleid.

Geen opmerkingen ? **(Neen)**

23. Het vernieuwingsbeleid impliceert ook de voortzetting van het beleid inzake ondernemingen en sectoren in moeilijkheden rekening houdend met de VESOC-richtlijn zowel wat het eigenlijk beleid inzake ondernemingen in moeilijkheden als wat het preventief beleid betreft.

Geen opmerkingen ? **(Neen)**

24. Wat de zogenaamde nationale sectoren betreft, zal de Vlaamse Executieve een eigen beleid ter zake voorbereiden.

Op deze ontwerp-resolutie werd er een amendement ingediend door de heer De Batselier en mevrouw Detiège dat luidt als volgt :

In fine de woorden „en voorleggen aan de Vlaamse Raad” toevoegen.

Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, wij benadrukken hier de rol van de Vlaamse Raad.

De Voorzitter : De stemming over dit amendement wordt aangehouden.

25. De Vlaamse Executieve zal in haar vernieuwd industrieel beleid bijzondere inspanningen doen voor de KMO's. Dit beleid zal erop gericht zijn de KMO's te ondersteunen en te begeleiden en actiever te betrekken bij alle aspecten van het industrieel beleid. Die ondersteuning zal gebeuren onder meer via op te richten bedrijventra, steun aan lokale initiatieven, sterkere betrokkenheid bij onderzoek, exportpromotie en overheids- of compensatiebestellingen en administratieve vereenvoudiging, ontwikkelen van samenwerkingsverbanden tussen grote en kleine industriële ondernemingen.

Geen opmerkingen ? **(Neen)**

26. De Vlaamse Executieve zal de

middelen waarover zij beschikt om het industrieel beleid uit te voeren, coördineren en vereenvoudigen. De industriële hefboomen zullen gegroepeerd worden rond drie hoofdopdrachten : onderzoek en ontwikkeling, steun aan investeringen en commercialisering. Deze hergroepering moet tevens leiden tot een continue politiek inzake overheidssteun, tot administratieve vereenvoudiging en grotere toegankelijkheid. De Vlaamse administratie zal meer ingeschakeld worden bij de uitvoering van dit beleid. De sociale gesprekspartners zullen bij het bepalen van het beleid en bij de uitvoering ervan betrokken worden.

Geen opmerkingen ? **(Neen)**

27. De Vlaamse Executieve wil met de sociale partners een ruim en systematisch overleg organiseren en in stand houden over het te voeren en gevoerde industrieel beleid. Het VESOC zal geïnstitutionaliseerd worden als overlegorgaan tussen de Vlaamse Executieve en de sociale gesprekspartners. Het overleg tussen de sociale gesprekspartners zal in de SERV over brede mogelijkheden en opdrachten beschikken om op gepaste wijze de sociale gesprekspartners te betrekken bij de conceptie, uitvoering en evaluatie van het industrieel beleid.

Geen opmerkingen ? **(Neen)**

De heer De Batselier en mevrouw Detiège stellen voor een nieuwe ontwerp-resolutie 28 toe te voegen luidend als volgt :

„28. De Vlaamse Executieve moet regelmatig de bevoegde commissie van de Vlaamse Raad informeren en de nodige discussies aangaan over het te voeren en het gevoerde industrieel beleid.

De Vlaamse Raad zal regelmatig de conceptie en de uitvoering van het industrieel beleid in Vlaanderen evalueren en desgevallend bijsturen.”

Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège : Mijnheer de Voorzitter, zoals daarnet gezegd in de repliek wensen wij dat de Vlaamse Raad geregeld geïnformeerd en nauw betrokken wordt bij het beleid.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Zoals blijkt uit het verslag werd daarover uitvoerig gediscussieerd in de Commissie en werd geopteerd deze tekst niet aan te houden.

De Voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer N. De Batselier : Mijnheer de Voorzitter, ik merk op dat de mening in de Commissie zowat gelijk verdeeld was : 5 stemmen tegen, 4 stemmen voor en 2 onthoudingen. Ik pleit om deze nieuwe ontwerp-resolutie toe te voegen omdat ontwerp-resolutie 27 een duidelijke bevoegdheid geeft aan de Vlaamse sociale gesprekspartners, en terecht. Nu weten wij wel dat de Vlaamse Raad de jure in feite het beslissingsrecht heeft maar het lijkt mij goed om, teneinde het evenwicht te bewaren, in de laatste ontwerp-resolutie iets te zeggen over de Vlaamse Raad zelf.

Ik meen dat een meerderheid zich toch wel achter deze tekst zou kunnen scharen want zoniet zou dit een verkeerde illustratie kunnen zijn. Het is uiteraard niet mijn bedoeling de invloed van de sociale gesprekspartners te minimaliseren, maar ik meen dat wanneer wij een ontwerp-resolutie indienen wij toch ook de eindkracht van de Vlaamse Raad zelf moeten bekrachtigen.

Mijnheer de Voorzitter, ik pleit ervoor dat alleszins dit amendement wordt aanvaard.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Ik heb in de Com-

missie gezegd dat ik er geen bezwaar tegen heb, ofschoon er voldoende mogelijkheden zijn het beleid te evalueren naar aanleiding van de begroting, naar aanleiding van het behandelen van bepaalde voorgestelde decreten.

Ik heb er geen bezwaar tegen een dergelijk amendement te aanvaarden.

De Voorzitter : De heer Dhoore heeft het woord.

De heer L. Dhoore : Er was een aarzeling, mijnheer de Voorzitter, ook in de Commissie om een dergelijke tekst op te nemen omdat het in feite een bevestiging is van een waarheid.

Aangezien collega De Batselier verwijst naar de rol en de verregaande bevoegdheid van de sociale gesprekspartners, zou het niet slecht zijn op het einde van deze ontwerp-resoluties kordaat te zeggen wat wij als Vlaamse Raad, wensen op het stuk van inspraakrecht.

De Voorzitter : Akkoord, mijnheer Dhoore, maar de stemming over het amendement wordt aangehouden.

De heer L. Dhoore : Mijnheer de Voorzitter, ik zal tegen ontwerp-resolutie 18 stemmen omwille van het aandringen in deze ontwerp-resolutie op de volledige regionalisering van de nationale sectoren.

Ik heb reeds vroeger de kans gehad mijn standpunt ter zake te verduidelijken. Ik zal mij niet onthouden. Zo kan ik mijn stemgedrag echter ook niet verantwoorden. Daarom vraag ik nu een verklaring te mogen afleggen. Ik veronderstel dat er over ontwerp-resolutie 18 afzonderlijk moet worden gestemd aangezien er een amendement is.

De Voorzitter : Er zal over het amendement worden gestemd. Er zal echter daarna over het geheel van de ontwerp-resoluties worden gestemd, tenzij sommige leden een afzonderlijke stemming vragen over bepaalde ontwerp-resoluties.

De heer L. Dhoore : Dan is wat ik nu heb gezegd een verklaring, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : De stemming over het amendement wordt aangehouden.

De bespreking is gesloten.

Wij zullen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over de ontwerp-resoluties en de amendementen houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 12.10 uur.
